اکونو وسلو ته سخته اړتیا لري

ایرانس آزانس لیکلي چې افغان ولسمشر محمد اشرف غني هم د امریکا له لوري اکراین ته د وسلو د ورکولو له پرېکړې سره مخالفت څرګند کړی او ویلي یې چې واشنګټن ته په خپل راتلونکي سفر کې یې به یې دی ! چې له امریکایي چارواکو سره وغږېږي. دا په داسې حال کې ده چې ناټو په افغانستان کې خپل نېږدې کلن پوځي ماموریت پای ته ورساوه او د قاطع ملاتړ په نوم نوی ماموریت یې پیل کړ چې تر ډېره په د افغان ځواکونو پر ملاتړ، مشورې او تجهیز متمرکز دی. له دې وړاندې پوځي لوړتیا د شیکاګو په غونډه کې ژمنه کړې وه چې هر کال به افغان ځواکونو ته ۴.۱ میلیارده ډالر مرسته وکړي چې زیاته برخه به یې د امریکا له لوري وي. مخکې له دې ویل شوي وه چې، سږکال امریکا په افغانستان کې د شاوخوا اووه میلیارده ډالرو په ارزښت وسلې افغان ځواکونو ته ورکړې دي. خو په دې اړه یې په رسمي توګه څه نه وه ویلي. اخوا د افغانستان لپاره د روسیې ځانګړي استازي ضمیر کابلوف د روسیې ای‌ټرتاس آژانس ته ویلي چې، هیواد یې غواړي افغانستان ته د پوځي اکمالاتو لپاره یو موافقه لیک تیار کړي

Ketabton.com

ت ته د ډېرې بودجې د بېلولو غوښتنه وشوه

دامنیت د ټامینولو غوښتنه وکړه دوی دغه راز زیاته کړه چې دانډولیزې وده او دهېواد ټولو محرومو ولایتونو ته دزیاتې پاملرنې غوښتنه کوي او غواړي چې دبودجې په وېشلو کې مهم رول ولري دننګرهار او هرات دولایتونو دښځو دچارو ریاستو دمشرتابه په کچه دښځو د درېځ دټاکنې ، دامنیت دټامینولو

غوښتنه وکړه اجرائیه رئیس دښځو دچارو وزارت دمشرتابه هیئت منظریو او وړاندیزونو ته اورېدو وروسته له دوی سره ژمنه وکړه چې ددوی ستونزې او وړاندیزونه څېړي اجرائیه رئیس زیاته کړه چې دملي وحدت حکومت به دښځو دچارو له وزارت سره دمرستې دکافي بودجې دبېلولو او

هېواد
اوومه دوره ۲۴۴۲ مه ګڼه

د کورني او بهرني سیاست شننې

سرمقاله

ناسم تبلیغات د افغان ځواکونو هوډ نه شي زیانمنولی

په افغانستان کې د ناټو ماموریت رسماً پای ته رسېدلی او ورسره سم ټولې امنیتي چارې افغان ځواکونو پر غاړه اخیستي دي، د کورنیو ځواکونو مورال خورا لوړ دی او په مخ کې یې هېڅ بوه ترهګره او اوربکه ولړه نه شي ټینګېدای، سره له دې، چې د کورنیو ځواکونو شمېره تر اوسه خپل حد ته نه ده رسېدلې او پرمختللې وسلې او هوایي ځواک نه لري، خو د هغوی هوډ د هېواد او ولس د ساتنې او دفاع لپاره پیاوړی دی، هغوی په پیاوړي هوډ د خپلې ملي واکمنۍ د ساتنې او دفاع لپاره هر ډول قربانۍ ته چمتو دي. له کورنیو ځواکونو سره ولسي او نړیوال ملاتړ د هغوی د پیاوړتیا یو لوی دی، امریکا او ناټو ژمن دي، چې له افغانستان سره به یې د امنیتي تړونونو له مخې د کورنیو ځواکونو په روزنه او پیاوړتیا کې خپله ونډه په ښه توګه تر سره کړي، درې ورځې وړاندې، دوشنبه، په کابل کې د ناټو ځواکونو پوځي ماموریت په رسمي توګه رسماً پای ته ورساوه، د دغه کار تود هرکلی وشو او افغان حکومت، امریکا او ناټو په ویاړ سره وایي، چې کورني ځواکونه اوس پیاوړي دي او ورسپارل شوی ماموریت تر سره کولی شي، کورنیو ځواکونو له دې وړاندې ناټو او افغان حکومت ته خپله میړانه ښکاره کړې او سږکال یې نه یوازې د ټولې سلنې برخې امنیتي چارې پر غاړه لرلې، بلکې ټول پوځي عملیات یې هم رهبري کول. امریکا د له افغانستان سره د امنیتي تړون په لړکې دا منلې، چې د بهرنیو ځواکونو لپاره به شپږدېرش نیم ملیارده ډالره د افغان ځواکونو د روزنې او پیاوړتیا لپاره ورکوي، دا ډېره ستره پانګه ده، چې پرې افغان ځواک تر ډېره پیاوړی کېدای شي، دغه راز امریکا او ناټو ژمنې کړې، چې د افغان ځواکونو لپاره به هوایي ځواک هم رغاوي په هېواد کې پوځي اکاډمۍ بل ستر بست دی، چې د کورنیو ځواکونو په روزنه کې مهم رول لوبوي، ناټو هم له دې وروسته د کورنیو ځواکونو روزنیز ماموریت پیلوي، خو له بده مرغه، چې یو شمېر رسنۍ او کورنۍ او بهرنۍ کړۍ داسې ناسم تبلیغات کوي، چې کې د نړیوالو ځواکونو تر وتو وروسته به افغان ځواکونه ونه شي کولی، چې د هېواد دفاع او ساتنه وکړي، خو داسې نه ده، ځو چې کورني ځواکونه په ستر ازموین کې دي، خو تر دغه ازموینه تر ډېره ونګي دي، هغوی په ډاګه کړې، چې په یوازې سر پوځي عملیات کوي او هم یې په مخ کې څوک نه شي ټینګېدای، نو دا پوچ او ناسم تبلیغات به د هغوی پیاوړی هوډ مات نه شي کړای، بلکې لا یې پیاوړی کوي، سابې ډېر وسله وال مخالفین د بهرنیو ځواکونو د پوځي ماموریت تر پای ته رسېدا وروسته بغاوت پرېږدي، ځکه اوس په هېواد کې هېڅ د جګړې دلیل نشته او هغوی، چې د بهرنیو ځواکونو شتون یې په ماڼه اوس به د سولې ته غېږ او د هېواد د ابادۍ له کاروانونو سره یو ځای کېږي، خو بوه مسکه د انعطاف ورځه او هغه دا چې که بهرنۍ او ګاونډي هېوادونه په افغانستان کې د خپلو ناروا موخو لپاره لاسوهنې ته پای ورکړي، نو په افغانستان کې ژر سوله راتلای شي، دا نه پر دغو مغرضو هېوادونو غږ کوو، چې نور د افغانستان له ورانولو لاس په سر شي او د دې پر ځای د افغانستان له ترانزیټي موقعیت او طبیعي زېرمو په مطلوبه توګه د خپل اقتصاد د پیاوړتیا لپاره ګټه پورته کړي.

میلاد ناجی بشریت، انقلاب عظیمی در جهان برپا کرد

عزیزی

ناگفته پیداست که میلاد حضرت محمد «ص» این ناجی بشریت، انقلاب عظیمی بود که با ولادت مسعودش جهان را دگرگون ساخت و بندگان را به سوی پروردگار عالمیان دعوت وایشان را از ورطه هلاکت ها و بدبختی ها به طرف سعادت سوق داد وجهان نوین را به اساس شریعت پاکش با طلیعه تابناک خورشید سعادت منور ساخت. اگر به اوراق زرین تاریخ اسلام نظر بیاندازیم به خوبی در می یابیم که حضرت محمد (ص) پیغمبر انقلاب آفرین در سپیده دم روز دو شنبه دوازدهم ماه ربیع الاول سال ۵۷۱ میلادی در شعب بنی هاشم دیده به جهان گشوده و انقلاب عظیمی را برپا داشت چنان که مادر آن حضرت (ص) گفته است «هنگامی که او تولد شد نوری از وجودم برآمد که قصر های شام در برابر آن روشن شد» در روایات دیگری آمده است که در هنگام ولادت شان چهارده ستون از ایوان کسری در هم شکست وفروریخت، دریاچه ساوه خشک شد و وادی سماوه پراز آب شد و آتشکده های فارس در آن شب خاموش گردیدند. وجود محمد (ص) سراپا رحمت و اعجاز بود هر حرکتی که از وی به ظهور میپیوست خیرو رفاهی بدنبال داشت وآن حضرت (ص) به اثر راستکاری و صداقت خویش در اعمال خود به محمد امین مشهور ومسمی گردید. چنانکه هر نزاعی که در محیط زندگی او و اقوامش اتفاق می افتاد آنرا با درایــــت و کــــارایی خــــاص حل وفصل میکرد

سران قبایل که در مکه به خاطر گذاشتن حجرالاسود اختلاف خیلی عظیمی میان شان وجود داشت آنرا به صورت خوبتر از

بین برد حضرت محمد (ص) در زمینه به ابتکاری دست زد که نه تنها موجب قطع نزاع و جنجال بین سران قبایل گردید بلکه وسیله ی شد، تا دشمنی های سابق به دوستی ها تبدیل گردیده و فضای سالم تر و مطمین تری بوجود آید. همان بود که ذات مبارک حضرت محمد (ص) وارد صحنه گردید و چادر مبارک خود را به زمین هموار کرد و حجر الاسود را بالای آن گذاشت واز سران قوم دعوت به عمل آورد تا از کنار چادر گرفته وسنگ را به محل اصلی اش انتقال بدهند و چنان هم شد و همه به تدبیر، راستی و درست کاری شان تصدیق کردند.

محمد (ص) ۴۰ ساله بود که به رسالت افتخار یافت و به رهنمایی بشر آواره و سرگردان موظف گردید او از آگاهی و دانایی خالق جهان واز کاینات ووظایف و مسوولیت بندگان خدا (ج)، در برابر آفریدگار عالم حرف ها گفت و مردم را به دین اسلام دعوت کرد وی پیوسته میگفت «ای مردم خدای یگانه راپرستید واسلام دین شماست واز هدایات حکمتبار آن پیروی کنید»؛ ای مردم خدای شما یکی ولاشریک است. عرب را امتیازی برعجم و عجمی رافضیلتی بر سرخ پوست نیست. ایشان به مدیاران جانباز و فداکار خود به نشر وتوسعه اسلام پرداخت و بزرگ ترین دستور الهی (قرآن) را جهت رهنمایی انسانها به ارمغان آورد و معجزات بزرگی را جهت حقانیت و نبوت ادعای خود به منکرین زمان به نمایش گذاشت که در مدت ۲۳ سال رسالت کم کم به او نازل گردید ودل مشتاقان راه حق رابانور ایمان روشن گردانید

محمد (ص) انسان بود و همانند انسانهای دیگر زندگی میکرد، همانند انسانهای دیگر میاند بشید ولباس خود را خودش شستشو میکرد. به بزرگان حرمت داشت و به خوردان اظهار شفقت میکرد هرگاه در کوچه طفلی را میدید که به دریافت منزلش عاجز شده است آنرا در آغوش میکشید وبه چشم و سرش بوسه میزد واو را به دریافت خانه اش کمک می نمود و همواره میگفت هر که به خوردان و اطفال ما شفقت و ترحم نکند و بزرگان را قدر شناسی ننماید و به دانشمندان ما حرمت نکند از ما و از جمله مانیست و هیچ کسی نمی توانست در سلام دادن ازاو پیشی گیرند. حضرت جابر بن عبدالله ابن گفته رسول خدا را نقل می کند که می فرمودند

پنج چیز به من داده شده که پیش ازمن به هیچ کسی داده نشده است

۱. با انداختن ترس ورعب در قلب دشمن، از فاصله (دور ودرازی) به اندازه یک ماهه راه از نصرت الهی برخودار شدم

۲. روی زمین برایم مسجد و سبب طهارت ساخته شد، از این رو، هر که از امتم وقت نماز را دریافت هر جاباشد نماز بخواند

۳. با آنکه پیش از من غنیمت به هیچ کسی حلال نبود، اما به من حلال شد.

۴. و به من حق شفاعت اعطا گردید

۵. وپیش از من هر پیغمبر تنها به قوم خودش فرستاده میشد، اما من به عنوان یک رسول به سوی همه انسان ها فرستاده شده ام

پس ای برادر و هموطن مومن! به زیور اخلاق و سجایای نیک وعالی آن حضرت (ص) روح و روان خود را آراسته کن ودست از قتل و برادر کشی بر دار واز تخریب کشور آبایی ات بپرهیز و به عنوان مومن و مسلمان وامت آن حضرت (ص) خود را به جهانیان معرفی کن و در همه امور زندگی از قرآن مجید احادیث و سنت آن بزرگمرد تاریخ جهان اسلام، انسان و انسانیت پیروی کن و افکار و هدایات روشنایی بخش آنرا با خلوص نیت، صفای باطن و عـــزم متین پیاده کن، انشاالله در دنیا و آخرت کامیاب و هرگز شرمسار نخواهی شد.

د ملي پروژو کنټرول او پیاوړې مدیریت سخته اړتیا ده

تمیم

افغان حکومت ته نور په هېواد کې د ملي پروژو پر سر معاملې او یا د هغوی ناسم مدیریت د منلو نه دی، د دې لپاره افغان ولسمشر ښاغلي محمد اشرف غني په خپل منشور کې خورا اغېزمن پلانونه وړاندې کړي او پر دغو پلانونو به ډېر ژر کار پیل کړي. د ټول کتونیا د ملي پروژو مسوولین به ورکسان ګمارې او نور نه پرېږدي، چې د ملي پروژو پر سر سودا وشي، ځکه په تېرو دیارلسو کلونو کې د ملي او سترو پروژو ترونونه خو خو ځله پلورل کېدل او دا تړونونه، چې د نړیوالې ټولنې په مرسته تر سره کېدل، په اصل کې د غیر مسلکي کسانو او یا هم د تش په نامه بهرنیو زیارو له خوا را اېسل کېدل او یا به خو خو لاسونه پلورل کېدل. په پای کې به څه پاتې نه شول او هر څل به پر یو او بل شرکت د پلورلو په لړ کې ان تړې بېکې وتکول شوې، وروستي شرکت به بیا همدا بهمه او ملي پروژه پر داسې کیفیت جوړه کړه، چې تر بشپړېدو وروسته به سم ستنې ونړاوېده، په تېره بیا د سړک جوړولو پروژې چې له شا به ورېسي له منځه تلې، خو دا کړنې په هېڅ توګه د نوي حکومت لپاره د منلو نه دي، پرون هم په همدې موخه جمهور رییس محمد اشرف غني، د فوایدعامې وزارت چارې له نږدې څخه و ارزولې جمهور رییس غني د فواید عامې وزارت له چارواکو سره د لیدنې پرمهال د پروژو کنټرول کمزوری وباله او ټینګار وکړ چې ټولي لويي پروژې دې کنټرول او په هره اوونۍ کې دې د هغو خرګنوالی په اړه پخپله ده ته رپوټ ورکړل شي. د فواید عامې وزارت باید ۹۰ سلنه تخنیکي او لس سلنه اداري وي، چې خپلې اصلي تخنیکي دندې په موثر ډول ترسره کړای شي د دغه وزارت د پیاوړتیا لپاره چې هر ډول امکانات او پانګونې ته اړتیا وي، ورته برابره کړای شي»؛ هغه ښاغلي د فواید عامې په وزارت کې ستونزو ته د اشارې په ترخ کې وویل، له بده مرغه په تېرو ۱۳ کلونو کې د انجنیرۍ پر بنیادي ظرفیتونو چې د سړکونو د ساتنې او خارنې او د پروژو د مدیریت په برخو کې ورته اړتیا ده، کار نه دی شوی. جمهور رییس غني د عرضې او تقاضا ترمنځ اړیکې ته د اشارې په ترخ کې څرګنده کړه چې د فواید عامې او لوړو زده کړو وزارتونو ترمنځ باید قوي همغږي موجوده وي او داسې یو چوکاټ رامنځته شي چې له مخې یې کاري ځانګړې وسنجول شي او بیا د کابل پولیتخنیک پوهنتون او د کابل پوهنتون د انجنیرۍ پوهنځي د ۲۱ پېړۍ د اړتیا له مخې خپل نصاب عیار کړي

جمهور رییس ټینګار وکړ چې افغانستان باید د دغه کلیدي وزارت له لارې لروت ترلاسه کړي چې د دغه کار لپاره د سړک جوړونې د څرګندو ستندردونو موجودیت ته اړتیا ده جمهور رییس محمد اشرف غني ټینګار وکړ چې موږ باید د پروژو د پلان جوړونې، ډیزاین او عملي کولو ۷ مخ

د افغان امنیتي ځواکونو د سربښندنو او اتلولیو د ستاینې له پاره د مرغومي میاشتې ځانګړې کېدل یو پرځای ګام دی

پرتمین همت یار

ددی له پاره چې دافغانستان دخپلواکۍ، ملي واکمنۍ، خمکنۍ بشپړتیا، دسولې او ملي یووالي ددښمنانو دافسیمې او نړۍ دمغرضو استخباراتي شبکو دګلونو کلونو روژل شویو، تغذیه شویو او وسله واله شویو مزدورانو، ګوډاګیانو اوتالي خنو دخپلو په لاره کې دافغانستان دویاړلو امنیتي ځواکونو دزیاتو سربښندنو، له خانه تېرېدنو او اتلولیو ورته هرکلی اوستاینه شوي وي اونورهم خپل هېواد او خلکو ته دخدمت کولو له پاره وهڅول شي، نو دافغانستان دملي اردو، ملي پولیسو اوملي امنیت په ګډون دټولو امنیتي ځواکونو دسترو اوعالي سرقوماندان په توګه دمرغومي روانه میاشت دهېواد دامنیتي ځواکونو دسربښندنو اوسترو بریاوو له پاره ځانګړې کړه اوپه دې اړه یې حکم صادر کړ چې دهېواد ترسیمې په ګډون اړوندې اداري په دغو ... او کتر اسونوکې دغه ځانګړې شوي میاشت ونمانځي او په لړ کې یې دي افغان امنیتي ځواکونه وستایي اونور دي هم وهڅوي.

دا چې له یوې خوا له افغانستان څخه د امریکې، ناټو او ایساف په ګډون د نړیوالو ائتلافي ځواکونو د وتلو وروستي تاریخي او برخلیک ټاکونکې لړۍ تېره شوه او د افغانستان د ټولو امنیتي چارو د پرمخ بیولو ستر مسئولیت د افغان امنیتي ځواکونو پر اوږو ولوېد او له بلې خوا د افغانستان تاریخي دښمنان دا د سیمې او نړۍ د مغرضو استخباراتي شبکو د کلونو کلونو روژل شویو او وسله والو شویو ایجنټانو او مزدورانو د پخوا ماشومانو او بوډاګانو په ګډون د بې ګناه او بې دفاع خلکو د بې رحمانه او وحشیانه وژلو له پاره په سنګرونو کې ځای نیولی دي او د سولې، ازادۍ، ملي یووالي او پرمختګ یو مولې افغانستان ټول مېن افغانان او په سرکې یې افغان امنیتي ځواکونه نه یوازې پوره تیاری او چمتووالی لري چې د تاریخ په دغې حساسې مقطع کې له افغانستانه د بهرنیو ځواکونو له وتلو وروسته په بریالیتوب سره د هېواد د امنیتي مسئولیتونو د لېږدولې د بهیر له بشپړېدو وروسته د هېواد د خپلواکۍ، خمکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ او ملي یووالي له دښمنانو سره دغرې ووهي او د وخت د انګلیسي استعمار او سرو روسانو د ایجنټانو په څېر یې له ماتو ماتوونکو او خوله ماتوونکو ګوزارونو سره مخ کړي او د افغانستان پرضد د هغوی ټولې شومې نوطئې او ناوړه پلانونه د هغوی پر خوب او خیال بدل کړي او داسې یې له خاورو سره خاورې کړي چې په اړه یې دغه شعر صدق وکړي.

لاتر اوسه یې ماغزه په کرار نه دي
چا چې ماسره وهلي سر په سنګ
دی

لکه چې یادونه وشوه د افغانستان منتخب جمهور رئیس محمد اشرف غني هم یادو مهمو او سترو ټکو ته په پام سره یو ځانګړې حکم صادر کړي دی او په کې ویلي یې دي چې د ۲۰۱٤ میلادي کال په پای ته رسیدو سره دنړیوالې امنیتي همکارۍ (ایساف) له ځواکونو څخه دافغانستان داسلامي جمهوریت امنیتي ځواکونو ته دامنیتي مسوولیتونو دلېږدونې بهیر بشپړ شو د ۲۰۱۵ میلادي کال دلومړۍ ورځې له پیله، زموږ دهېواد امنیتي قوتونه په مستقلانه ډول دخپل هېواد دخپلواکۍ، ځمکنۍ بشپړتیا او دملي واکمنۍ دادمنه دفاع او ساتنه کوي. دهېواد خلکو او دافغانستان داسلامي جمهوریت دیپارلو امنیتي قوتونو په زوندانه کې دغه دوه سترو تاریخي مناسبتونو دلمانځنې او دریاوې په موخه دمرغومي میاشت باید دهېواد دامنیتي ځواکونو دمېړانې او زړورتیا دنمانځنې او ستاینې دمیاشتې په نامه ونوموول شي اوځانګړې شي، دهېواد ټول دولتي بنسټونه او ټولنیز او رسنیز سازمانونه ددغو مناسبتونو دنمانځنې دپرتمینو مراسمو اوګډون په ترڅ کې دخپل هېواد پال رول ولوبوي او دغه راز ترڅنګ یې دامنیتي مسوولیتونو دلېږدونې دبهیردبریالي بشپړېدو دنمانځنې او دهېواد په مستقلانه دفاع کې دافغان امنیتي ځواکونو دمېړانې او زړورتیا دنمانځنې دورځو تدارکاتي کمېسیون هم باید په یادو برخو کې خپلو فعالیتونو ته سازمان ورکړي نړیوالو ټولنه او همدارنګه د سیمې هېوادونه باید د بشر د ډېر ستر او ګډ دښمن په توګه له ترهګرو او د حقاني د تروریستي ډلې په څېر پر هغوی پورې د نړلو تروریستي شبکو د خپلو او د هغوی د خالو د ړنګولو له پاره په پوره صداقت او اخلاص سره له افغانستان سره خپلو شویو ژمنو ته د عمل جامه ورواغوندي او د افغانستان په ګډون دې د سیمې د هېوادونو خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ځمکنۍ بشپړتیا د دغه ډول وحشي صفته دښمنانو او پلېدو عناصرو له ګواښونو وژغوري. که چېرې دهېواد مېړني، باتور اوویاړلي امنیتي ځواکونه زیات وهڅول شي، زیات مالي امکانات په واک کې ورکړ شي، پوره تجهیزاو سمبال شي، نو بیا پردې پوره باوردی چې دافغانستان تاریخي دښمنان اودهغوی سیمه ییز او نړیوال استخباراتي باداران به ډېر ژر پرګونډو کړي، دباني شونو جړې به بې بیخې وچې کړي اوخولې به یې له خاورو او ایرو ډکې کړي اوله خپلو شوموموطئو سره یو ځای به یې دتاریخ تورو اوزورو کندونه وسپاري

دیادونې وړ ده چې د تېرې یکشنبې په ورځ په کابل کې د ناټو ځواکونو د بولو رسمي مراسمو پرمهال په دې هېواد کې د خپل جګړه ییز ماموریت د پای ته رسېدو اعلان وکړ په دې اړه اوباما په یوه اعلامیه کې ویلي 'اوس زموږ د ناربنه او ښځینه پوځیانو په قربانۍ ورکولو سره، د امریکا په ټول تاریخ کې اوږده جګړه او جګړه ییز ماموریت په مسوولانه ډول پای ته ورسېد.» دې زیاتوي: «موږ تر نورې نړۍ ډېر خوندي یو او زموږ هېواد ډېر خوندي دی، ځکه چې د القاعدې شبکې مهمې ځالې مو له منځه یووړې او د ترهګرو پلانونه مو شنډ کړل په افغانستان کې د امریکا حضور افغانانو ته دا فرصت ورکړ چې خپل هېواد ورغوي او لومړۍ ټاکنې وکړي؛ همداشان د دوی د هېواد په تاریخ کې په لومړي ځل به ډیموکراتیک ډول واک ولېږدول شو.»

اوباما مني چې «افغانستان لاهم یو خطرناک ځای دی، ځکه چې د افغان حکومت په غوښتنه به په افغانستان کې د امریکا او ایتلافي ملګرو هېوادونو یو شمېر محدود پوځیان د افغان ځواکونو د مرستې او روزنې او همدارنګه د القاعدې شبکې او ترهګرو د خپلو د عملیاتو لپاره پاتې شي.» ناټو هوډ لري چې په افغانستان کې تردې دیارلس زره پوځیان د افغان امنیتي ځواکونو د روزلې، مشورې اوملاتړ لپاره پرېږدي. د خینو ربوټونو له مخې، په تېرو ۱۳ کلونو کې په افغانستان کې د ایساف ترترلسره ۳۴۸۵ پوځیان وژل شوي، او په افغانستان کې په تېرو ۱۳ کلني جګړې لږدې زر میلیارده ډالره لګېدلي دي. اوباما - چې په عراق او افغانستان کې یې د جګړې ختمول د خپلې مشرۍ له لومړیتوبونو ګڼلي وو - ویلي چې «وروستي ۱۳ کلونه زموږ د هېواد او وسله وال ځواک لپاره یوه آزموینه وه، خو په عراق او افغانستان کې د ۱۸۰ زرو پوځیانو په مقابل کې کله چې زما مسوولیت پیل شو، اوس موږ ۱۵ زره پوځیان په دواړو هېوادو کې لرو.» بله خوا، د امریکا د دفاع متقاعد کېدونکي وزیر چک هیګل په یوه بله وینا یاڼه کې ویلي: «د امریکا متحده ایالتونه همه پوځي مسوولیت پای ته رسوي، چې د ۲۰۰۱ کال د سپتمبر د ۱۱ مې له پېښو وروسته پیل شوې او د ۲۰۱۵ کال په پیلېدو پای ته رسېږي.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغتیا او ژوند

د وینې لوړ فشار په طبیعي ډول کنټرول کړئ

د وینې لوړ فشار یو له ډیرو عامو ناروغیو ځخه دی چې مختلف لاملونه لري. دا لوړ فشار د زړه د ناروغیو او دماغي رګونو دله منځه تللو سبب ګرځي چې د انسان د مرګ لامل هم کیدی شي. دلته مو له هغو کورنیو درملو سره اشنا کوو چې په مرسته یې د وینې لوړ فشار

کړئ کوښښ وکړئ چې هره ورځ زیاته اندازه میوه او سبزیجات، غوړ نه لرونکي خواړه، لږ غوړ لرونکي لبنیات او وچې میوې استعمال کړئ.

۹- د قندي موادو لکه بوره او غوړ لرونکي خواړه استعمال کم کړئ او که ممکنه وي لو خان لرې وساتئ. څېړنو

(Celery) نومې سابه د وینې لوړ فشار په کنټرولولو کې ډیره مرسته کوي.

۱۱- ژوند کولو طریقه بدلول د وینې د لوړ فشار لپاره تر ټولو غوره درملنه ده. خپل وزن نارمل وساتئ، د مالګې استعمال کمول او صحي خواړه خوړل به مو د وینې لوړ فشار شکایت له منځه یوسي. هیره دې نه وي چې ذهني فشار د وینې لوړ فشار ته ډیر مضر دی. که غواړئ د وینې فشار مو لوړ نه شي نو له ذهني فشاره خان وژغورئ.

یادونه: پورتني خواړه او لارې چارې یوازې د وینې لوړ فشار کنټرولولو لپاره دي. هغه کسان چې د وینې ټیټ فشار لري دغه طریقې او خواړه دې نه عملي کوي.

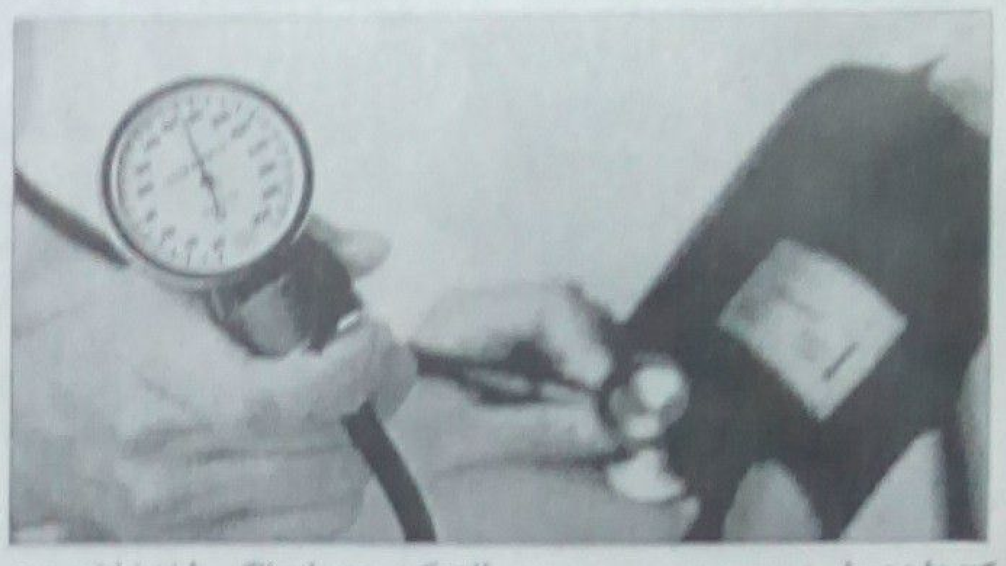

کنټرولیدی شي:

۱- **اوړه:** یو له هغو خوړو ځخه ده چې د وینې لوړ فشار کنټرولوي چې اوس د پوډر او ګولۍ په شکل هم پیدا کیږي.

۲- هاوترون (Hawthron) نومې ځنګلي بوټی د وینې فشار نارمل ساتي.

۳- په کېلو کې موجود غوړ د خپلو ورځنیو خوړو یوه اړینه برخه وګرځوئ.

۴- هغه خواړه چې په خپل ترکیب کې فولیک اسید (Folic Acid) لري له زیات نه زیات استعمال کړئ.

۵- خپل خواړه په جدي توګه کنټرول

ثابته کړې چې له مالګې ځخه زیات بوره د وینې فشار لوړوي.

۷- په خپلو ورځنیو خوړو کې هغه غذایي توکي انتخاب کړئ چې زیاته اندازه کلسیم، مګنیزیم او پوتاشیم لري.

۸- پر بهاندو لارو سره کوښښ وکړئ خپل اعصاب ارام وساتئ. له ملګرو سره چکر وهل به مو اعصاب ډیر ارام کړي.

۹- د هندوانې وچ او پاخه زړي په شریانونو کې د وینې جریان له بهتر کولو سره د وینې لوړ فشار کنټرولوي.

۱۰- اوبه، شلغم، شات او سیلري

په چلم کې استعمالېدونکي تمباکو د وینې د سرطان سبب ګرځي

په افغانستان، پاکستان، هندوستان او اوس په ځینو اروپایي هیوادونو کې هم چلم څښل عام شوي او خلک په دې فکر دي چې چلم نه د سګرېټ ځخه ډېر خطرناک نه وي. نوې څېړنه ښيي چې په چلم څښونکو کسانو کې د وینې سرطان ډیر په چټکتیا سره خپریږي چې د سرطان خپریدو سرعت په چلم کې نسبت سګرېټ نه خو ځلې زیاتې دي. د امریکا سین ډیاګو پوهنتون کې شوې دغه څېړنې په اساس د چلم څښلو پر مهال کله چې هوا بدن ته داخلیږي نو له خان سره د بینزین کیمیاوي مواد هم انتقالوي کوم چې په وینه کې موجود سپین درو شمیر زیاتوي او وینې خطرناک ناروغۍ لیو کیمیا

سبب ګرځي. دغه څېړنه کې د ۱۰۵ چلم څښونکي کسانو تش بولو نمونه له چلم څښلو مخکې او وروسته وڅېړل شوه سربیره پر دې

د ۱۰۳ هغو کسانو تشې بولې هم وڅېړل شوې کوم چې چلم نه څښي خو په هغو ځایونو کې چې چلم څښل کیږي موجود وي له څېړنې

ځخه معلومه شوه هغه کسان چې چلم څښي د هغوي په بدن کې بینزین له ماتیدو ځخه د ایس فینایل مرکیپټیورک اسید

(s- phenylmercapturic acid) نومې خطرناک مرکب څلور ځلې زیات نسبت هغو کسانو ته چې خپله چلم نه څښي خو هغو ځایونو کې

چې چلم څښل کیږي موجود وي تولیدیږي. د څېړنې پو مسول وویل دا لومړی ځل دي چې کورونو او کوځو کې په چلم څښونکو کسانو څېړنه ترسره کیږي او دې څېړنې ثابته کړه چې د چلم څښونکو کسانو وینه کې بینزین ډیر زیات وي او په چلم کې استعمالیدونکي تمباکو نسبت نورو ډولونو ته ډیر زیات خطرناک دي. څېړونکو خبرداري ورکړی هغه کسان چې چلم نه څښي خو بیا هم چلم څښونکو په مجلسونو کې ګډون کوي د چلم نوګي د هوا تنفس کولو پر مهال د هغوي بدن ته داخلیږي کوم چې د هولرلیو کیمیا ناروغۍ سبب ګرځي.

اوبه څښل د خطرناکو ناروغیو اسانه درملنه ده

د پاکو اوبو څښل انساني بدن لپاره تر ډېرو درملو ګټور بلل شوي دي. د چین او جاپان خلک تل د خوړو پر مهال ګرمې اوبه څښي او دې سره د هاضمې نظام روغ جوړ وي او د دې پر خلاف د افغانستان او یو شمیر نورو هیوادونو اوسیدونکي د خوراک پر مهال یخې اوبه څښي او د طبي کاربوهانو په وینا دې سره د معدې او سرطان ناروغي پیدا کیدای شي. که په خالي خیټه اوبه وڅښو، نو ډیرې ګټورې دي او که سهار وختي یې په نهاره وڅښو، نو له ډیرو ګواښنده او خطرناکو ناروغیو به مو وژغوري. ډاکټران وایي، که د دوي په نسوول

معدي ناروغي او قبضیت په لو ورځو کې ورکیږي

په نهاره د اوبو څښلو طبي طریقه

کله چې له خوبه راپورته شئ، لو لاسونه مو سره مینځلو نه مخکې باید څلور ګیلاسه اوبه وڅښئ، چې مقدار یې یو لیټر کیږي. په لومړیو وختونو کې د دومره ډیرو اوبو څښل ستونزمن وي، خو ورو ورو ورسره عادت کیږئ او خومره چې څښلې شي خان نرې مه دربغوي. له دې وروسته خپل غاښونه ومینځئ او تقریبا یو ساعت وروسته سباناري «د سهار چاي» وکړئ. د سهار له چاي وروسته تر دوو ساعتونو له هر ډول خوراک او څښاک ځخه په بشپړه

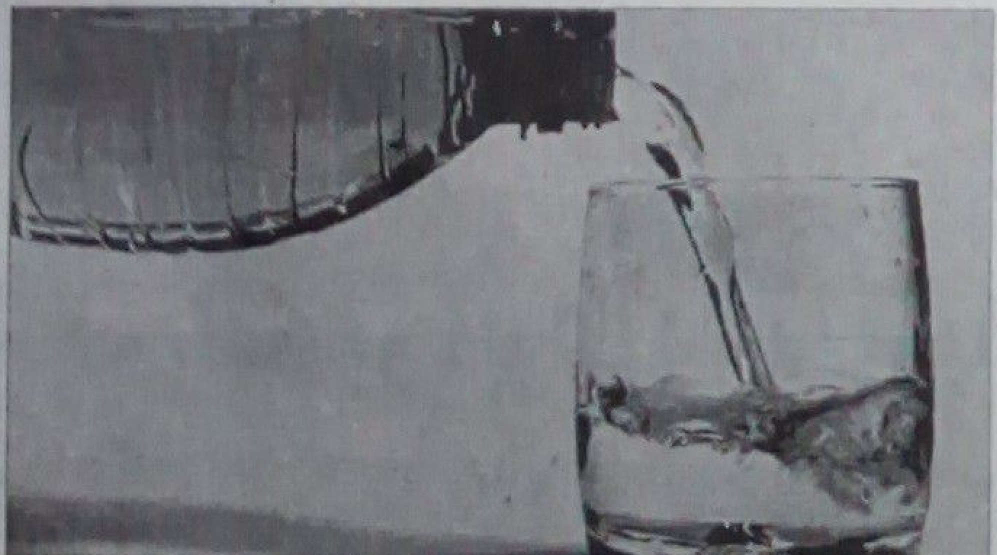

شوې طریقه اوبه وڅښل شي، نو د وینې لوړ فشار او د شکرې ناروغي به بوه میاشت کې له منځه ځي او د

توګه خان وساتئ، نو په ډېره لنډه موده کې مو په بدن کې مثبتې نښې او بدلونونه وګورئ.

که د خولې له بدبویۍ کړېږئ؛ دا کرښې ولولئ

د خولې بد بوی ډیر لاملونه لري چې له هغو ځخه د ګرده ناروغي، دهاضمې سیستم خرابوالی، د وینې د شکر زیاتوالی او دځیګر ناروغي د یادولو وړ دي. د خولې بد بوي د ځینو ناروغیو سربیره غاښونو ته پاملرنه نه کول، د خولې مختلفې ناروغي او د خولې وچوالي له امله هم رامنځ ته کیدي شي. د خولې بد بوي له منځه وړلو لپاره د ورځې دوه ځلې باید غاښونه برس شي تر څو خوله کې پاتې غذایي مواد، باکتریا او له منځه تللي حجرې ووینځل شي؛ خو په یاد ولرئ د خولې بد بوي د غاښونو خرابوالي له امله هم پېښیږي چې باید ډاکټر ته مراجعه وشي دلته هغه کورنۍ لارې چارې درښیو چې د خولې بد بوي له منځه وړلو کې به مو مرسته وکړي.

۱- **چاي وڅښئ:** څېړنو ثابته کړې چې په شنه او تور چاي کې د پولیفینول په نامه مواد موجود دي چې په خوله کې بد بوي زیاتوونکي باکتریا زیاتیدو مخه نیسي. پولیفینول په خوله کې د موجود باکتریا د

هایدروجن سلفاید تولیدولو مخه نیسي.

۲- **خوله د زینک لرونکي مایع په وسیله مینځل:** زینک په خوله کې د سلفر مرکباتو مخه نیولو سره د خولې

بد بوي لامل ګرځي.

۵- **ډیر مایعات وڅښئ:** د اوبه او نورو مایعاتو زیات استعمال به مو خوله تازه او مرطوبه وساتي د چینایي درملنو په اساس د خولې بد

بد بوي له منځه وړي

۳- د خولې بوي ښه کولو لپاره ځینې بوټي استعمال کړئ: ځینې بوټي لکه نعنا، ګشنیز او ترخون د خولې بد بوي له منځه وړلو سربیره د خولې بوي ښه کوي. د خولې بوي ښه کولو لپاره یاد شوي بوټي باید یوې دقیقې لپاره وژول شي

۴- خوله خپل ترکیب کې الکول لرونکي مایعاتو په وسیله مه وینځئ؛ ځکه چې د الکول هر ډول د خولې

بوي د خیټې زیاتې تودوخې له امله هم کیدي شي چې دغه تودوخه د اوبو، مایعاتو او ځینو سبزیجاتو په مرسته له منځه تلي شي.

۶- **له ذهني فشاره خان وژغورئ:** په ډیرو خلکو کې د خولې بد بوي ذهني فشار له امله رامنځ ته کیږي. ذهني فشار په خوله کې د سلفر مرکبات تولیدولو سبب ګرځي چې له امله یې د خولې ښه بوي له منځه ځي.

دغه خواړه به مو له سرطان څخه وژغوري

شاید ډیرو کسانو ته د منلو وړ نه وي خو په نړۍ کې ۳۵٪ سرطان د خوړو له امله رامنځ ته شوي که خپل خان له سرطان ځخه ژغورل غواړئ نو داسې خواړه استعمال زیاته کړئ چې ستاسې

خاصه توجه شوي وه. ټانیک اسید (Tannic Acid) کوم چې په ام کې په زیاته اندازه پیدا کیږي د پولیفینول یو ډول دي چې نسبت نورو نه ښه خوند لري. دا ثابته شوې چې

په بدن کې د حجرې له منځه تللو مخه ونیسي. میوه او دسبزیجاتو مختلف ډولونو استعمالول انسان د سرطان له مختلفو ډولونو ځخه ژغوري. کوم خلک چې د ورځې څلور ځلې میوه استعمالوي په هغوی کې د سرطان خطر ۵۰ سلنه نسبت هغو کسانو ته چې د ورځې دوه ځلې میوه استعمالوي کمیږي. دلته مو له هغه خوړو سره اشنا کوو چې د سرطان په مخنیوي کې مهمه ونډه لري.

۱- **سره مڼه:** څېړنو ثابته کړې چې سره مڼه او هغه سابه چې سرو مڼو نه ورته خواص لري په موږکانو کې د سینې له سرطان ځخه مخنیوی کوي. سور پوټکي لرونکي سابه او میوې په بدن کې د سرطان حجرات له منځه وړي او په بدن کې د پروټین تولید زیاتولو سربیره په ښځو کې د سینې دسرطان لامل کیدونکي هارمونونه له منځه وړي چې په دې ډول د سینې له سرطان ځخه مخنیوی کوي.

۲- **ام:** څېړنې ښيي هغه ښځې چې زیاته اندازه ام استعمالوي په هغوي کې د سینې دسرطان خطر کمیږي. څېړونکو د پولیفینول (Polyphenol) په نامه مواد وڅېړل په دغې څېړنه کې ټانین (Tannin) نومي موادو ته کوم چې د سرطان ځخه مخنیوی کوي

پولیفینول په بدن کې دحجراتو د ټوټه کیدو مخه نیسي.

۳- سټروس سټروس کورنۍ میوې لکه نارنج، لیمو او کامکورټ زیاته اندازه ویټامین سي لري. ویټامین سي د معدې سرطان، دحنجرې سرطان، د سینې سرطان او دسږو په سرطان اخته کسانو ته ډیر زیات ګټور دي.

۴- **هاوترون:** (Hawthron) یو ډول بوټی دي چې په دښتو کې په زیاته اندازه پیدا کیږي. دغه بوټي د هاضمې نظام د ښه کولو او د وینې چربۍ (کولیسترول) له منځه وړلو لپاره ډیر استعمالیږي. دغه بوټي د سرطان حجرې له منځه وړي او زیاته اندازه ویټامین سي لري. دغه خواړه د معدې او سینې دسرطان په مخنیوي کې ډیره زیاته مرسته کوي.

۵- **عناب:** (Jujube) دغه خواړه زیاته اندازه بي. کاېروټین (B-Carotene)، ویټامین سي او د بي ویټامینونو غوره منبع ده. دغه خواړه زیاته اندازه ترایترپینایډ (Triterpenoids) لري کوم چې د سرطان له منځه وړونکي مواد دي.

۶- **کیوي:** کیوي د ویټامین سي غوره منبع ده چې د نارنج ځخه ۱۲-۴ ځلې، منې ځخه ۳ ځلې او انګور ځخه ۴۰ ځلې زیاته اندازه ویټامین سي لري.

د وینې د کولسترولو ستونزې

په هغو ناروغانو کې چې د زړه د رګونو ناروغي لري، د وینې د کولسترولو راټیټول د مرګ و میر د کموالي سبب کیږي، همدارنګه په ترانو او ښځو کې په متوسطو او لوړو عمرونو کې د زړه د ناروغیو د برګشت سبب کیږي (ثانوي وقایه). په هغو ناروغانو کې، چې د زړه د رګونو ناروغي نلري، د کولسترولو راټیټول د قلبي وعایي حملو د کموالي سبب کیږي. هغه پلګونه (د غوړو ټوټې) چې د اتیروسکلروزس په ناروغانو کې د شریانونو پر دیوالونو نښتي وي، زیاتره برخه یې کولسترول دي، چې ددې کولسترول زیاتره برخه LDL جوړوي. هر څومره چې HDL لوړ او LDL کولسترول ټیټ وي، د زړه د اکلیلي اوعیو د اتیروسکلروزس ناروغي کمې وي. LDL باید له 100 ملي ګرام فی دیسي لیتر کم وي. HDL باید په نرانو کې له 45 ملي ګرام فی دیسي لیتر او په ښځو کې له 50 ملي ګرام فی دیسي لیتر ځخه لوړ وي. هغه څېړنې چې تر 65 کالو ځخه په کم عمره

کسانو کې تر سره شوېدي، ښيي، چې په کومو ناروغانو کې چې کولسترول له 230 ملي ګرام فی دیسي لیتر ځخه لوړ وي، د مرګ و میر خطر یې ۱۰ سلنه دي؛ په هغو ناروغانو کې چې کولسترول له 170 ملي ګرام فی دیسي لیتر ځخه زیات وي، د مرګ و میر خطر ۳ سلنه دي د LDL کولسترولو د هرو 10 ملي ګرام فی دیسي لیتر په لوړېدو سره لس سلنه خطر زیاتیږي او د HDL کولسترولو د هر 5 ملي ګرام لي دیسي لیتر په زیاتیدو سره دا خطر لس سلنه کمیږي. د کولسترولو د ټولو اجزاوو پیژندل د مجموعي کولسترالو په پرتله د زړه او رګونو د ناروغیو خطر ښه ترا روښانه کوي. مثلاً که دوو کسانو مجموعي کولسترول 275 ملي ګرامه وي، په داسې حال کې، چې د لومړي کس HDL کولسترول 110 ملي ګرام فی دیسي لیتر؛ LDL

کولسترول یې 135 ملي ګرام فی دیسي لیتر او ترای ګلسراید یې 150 ملي ګرام فی دیسي لیتر وي او د دویم کس HDL کولسترول 25 ملي ګرام فی دیسي لیتر؛ LDL یې 210 ملي ګرام فی دیسي لیتر او ترایګلسراید یې 200 ملي ګرام فی دیسي لیتر وي، نو په دویم کس کې د زړه او رګونو د ناروغیو خطر د لومړي په پرتله لس چنده زیات دي. بعضې مولفین مجموعي کولسترول پر HDL کولسترولو ویشي، هر څومره چې دا حاصل کم وي، خطر کم ګڼل کیږي

د وینې د غوړو لپاره معاینات

مجموعي کولسترول، HDL، LDL او ترایګلسراید باید په خالي نس تر دولس ساعته لوږې وروسته معاینه شي که د زړه د رګونو د ناروغیو لپاره کوم خطري فکتور موجود نه وي، نو په هرو پنځو کلونو کې باید د وینې غوړ معاینه شي د کولسترولو ملي

پوهنیز پروګرام پیشنهاد کوي، چې تر شل کلنۍ وروسته باید ټول اشخاص د وینې د غوړو لپاره خپله وینه معاینه کړي د تداوي تصمیم د LDL او HDL کولسترولو د سویې پر بنیاد نیول کیږي

د لوړ LDL کلسترول تداوي

• د LDL کلسترولو کمیدل د زړه او رګونو د ناروغیو خطر کموي

• نور احتمالات لکه سګرېټ پرېښودل، د فشار کنټرول او د اسپرین توصیه هم رول لري

• سګرېټ پرېښودل د LDL کولسترولو سویه ټیټوي او د HDL سویه پورته کوي

• فزیکي تمرین او وزن کمول هم LDL کولسترول کموي او HDL زیاتوي

د شحمي غذا د محدودولو په مرسته تداوي

• غذایي رژیم د LDL کولسترولو

سویه له ۱۰-۵ سلنه پورې کموي که غذایي رژیم ډیر محدود شي، نو د LDL کولسترولو سویه له ۲۵-۲۰ سلنه پورې کمیږي

• ددې لپاره چې د غذایي رژیم اغیزې معلومې کړو، باید څلور اونۍ وروسته د وینې کولسترول معاینه شي

• مشبوع شحمیات لکه نباتي غوړي، غوړنه، لبنیات او ماستې باید په غیرمشبوع شحمیاتو لکه مایع نباتي غوړي، زیتون غوړیو، د لمرګلي غوړیو، د کنجد او بادامو په غوړیو تبدیل شي

• په غذایي رژیم کې نور تغیرات چې د لیپیدو په سویه کې تغیر راولي عبارت دي له منحلو فیبرونو لکه ناک، نارنج، لوبیا او بادرنګو ځخه چې ممکن د LDL کولسترول له ۱۰-۵ سلنه کم کړي

• antioxidant چې په سبزیو او میوو کې موجود وي، د LDL کلسترولو په کمیدو کې کمک کوي

لیکوال: رنځورپال ډاکټر حسیب الله وردګ، په رابعه بلخي روغتون کې د داخلي وارډ ترینر متخصص

ادب، تاريخ او فولکلور

پيغمبر (ص)

شاه محمود درويش

به نړۍ کې دتورتم ځپې خورې وې
راپيدا په کې دحق روښانه لمر شو

بشريت ته يې دعوت داسلام ورکړ
محمدنبي نامدار چې پيغمبر شو

ټول بې وبلل ديو خدای بنده گی ته
دی دحق دلارويانو ستر رهبر شو

داسلام دين يې راخور کړ هريو لورته
رحمت اللعالمين خير البشر شو

هم په ټولو انبياوو کې الله ته
مرتبه کې محمدنبي بهترشو

کره دنيايي داسلام په نور روښانه
پس له هغه يې دعقبا لور ته سفرشو

ای درويشه زړه مې هله به ښکور شي
که زيارت دمحمد (ص) ته مې گذر شو

نتې

منگل

نوردې په دې ښايسته مخ مه وهه گوتې
ستا دلاسه مې وختې په کلي ختې
ستا ښکلی مخ ته چې گورمه په مينې
زړه مې بې واره ځېل کې په داسرې نتې

افغان کور

درنه جار اوزارشم راشه راشه!
نورمه ړنگوه داد خوشال خان کور
داد بيټ نيکه مسته اوښکلې دعاده
ودان کړه دتاجک، ازبک او افغان کور

ښکلي گلونه

خدايه څه وکړم چيرې لاړشم؟
څه شول له غيرته ډک ميړونه؟
څه شوې له حيانه ډکې پيغلې؟
څه شول زما دوطن ښکلي گلونه؟

طنز د پوهانو له نظره

علي محمد

اورو اخلې درنې شنه خاله:
چې ودې نه وينم نرۍ نه مې وينه
زما زنه نه ده اور ده
گذارونه دنويک کا
(خوشال خان خټک بابا)
زنې مه دې خوله کې راکه
خلک نوښانونه شکرې ورکوينه

طنز، د ادب په ښکلي اوگلورين گلستان کې خاته خاتگړی ښايسته گل، په بله ژبه د ادب په انواعو اواقسامو کې خاته گوښی ادبي ډول اوژانر دی کله چې خوک ددغه ادبي گل په برخه کې دلوبو او نوميالو پوهانو نظريې اوخرگندونې په بنه غور او څېرسره ترکتنې او لوستنې لاندې ونيسي او پوره څېر کتنه پرې وکړي، هلته به دېته هم څېر شي، چې طنز څه ډول ادبي ليکنه ده؟ چې په پايله کې به يې طنز هم پوځه وپېژني او ورسره آشنا به شي، خو دموضوع په پيل کې مې دغو رنگينو لنډيو دفکر دېره راوټکو له اوزره مې هم په ټوپوشو، چې دلنډيو مخې ته وريدرگه شوه او داسې رو غبرې په مينه ورسره وکړ
که دوکتورا ترلاسه نه کړې
په لېسانس اوماسترۍ خوله نه درکومه
که دې لېسانس ترلاسه نه کړ
ددوولسم په سويه خوله نه درکومه
شين سترگيه سورمخ به دې تورشي!
ډېر دې په داخېل قدرت مه کوه نازونه
شين سترگيه زوربه دې ايرې شي!
دوه پنځوس ډوله باندې مه کوه وياړونه
دا دې لندن رويي دې زارشه
تورو بيچکو کې مې سپين ولگېدنه
يومې ليکنو زړه راشين کړ
بل پښتوله يوبل واخيستل لاسونه
افغانستان به خدای راجوړ کي
دېښمنه ستا په مخ به څه دړباتي شينه
افغانستان به خدای ودان کي
تل به هم نه وي گريوانو سرکي لاسونه
په هرحال، دگران هېواد، ډېر عزيز اوستر استاد اروانباد دا کاډميسن کانديد سرمحقق محمد صديق روهي دطنز او طنز ليکونکي په برخه کې ډېره

هراړخيزه زړه بـاغ بـاغ کـوونکې ليکنه کړې ده، چې دلې به دموضوع دښې روښنيا له پاره په پوره به ورته څېر اويه مينه به څای ورکړو ده راته به بنه کېلي اورنگين ډول ليکلي دي
ويل کېږي، چې طنز ليکـونکي دبولـډو زړبه شان دی، چې زاړه دېوالونه چپه کـوي او خلـې ړنگـوي، هغـه طنـز ليکونکي دبولډو زړبه شان دی، چې زاړه دېوالونه چپه کوي او خلي ړنگوي، هغه تخريب ته تکړه دی، خو تعميرته يې ملامانه ده، کـه دا خبره رښتيا وي، نو د شاعر داخبره به هم رښتيا وي، چې ويلی يې و
چېرته يوخلي ړنگېده ماويل چې
وران يې نه کړې جوړېدلای نشي
په کتابونوکې روايت راغلـی دی، چې طنز ليکونکی، چې طنازي کوي، دهغـه اصلي هدف يا جوړونه ده هغه تخريب دتخريب دپاره نه غواړي، بلکې تخريب دتعميـر دپـاره غـواړي صادق طنـز ليکـونکی، چې څـه وايـي دخلکوبـه خبرېي وايي دتعجب خبره خو داده، چې خلک رښتيا خبروته هم خانـدي دطنز کمال دادی، چې رښتيا خبري دټوکو ترماسک لاندې تېروي، خينـې
تکـره طنـز ليکـونکي پـوهېري، چـې خنگه په کنايه خبرې وکـړي هغـوی دبو جا ستاينه کوي خو هرڅـوک پـه اسانی پوهېږي، چې مقصدېې غندنـه ده دا دطنز ليکـونکي قصـور نـه دی، چـې دده خبـرې پـه سـرچپه ډول تعبيـريـږي
طنز ليکونکي هم په دوو دلـو ويشـل کېږي ځيني په (هوراس) پسې ځي او ځينـي دجووينـال، لار تعقيبـوي هوراس دلرغوني روم غزلبول شاعر اوطنـز ليـونکی و، دده ژبـه خـوږه اوپسته وه اودده خبری پر مخالفانو هم بـدې نـه لگـېدې، دده پـر خـلاف

دجووينال، چې هغه هم دلرغوني يونان نامتو شاعرو سـبک يې تـريخ، قهـرجن اونيښ وهـونکی و، ټـول درواغجـن ،تگمار، غورئن او فساد پېشه خلـک يـې داسې بې آبه کول، چې ددېښمنانو زړه به پرې يخ شو ليکن ددې خبرې معنادا نه ده، چې هغه به مخامخ کنځلې کـولې ،يا به يې لېغ په تېغه هجوه کـولـه، يـا بـه يې پيغورور کاوه بلکې هغه دطنـز خاصـه لهجه استعمالوله، هغه دچاخبره، چې «حرکاري هنر دارد نه کتاب است کـه فرفر بخواني»
دپـښتو متـل دی چـې تـر کـاني د بيزو کار نه دی
(دکانديـد اکاډميـسن سـرمحقق محمـد صديق روهـي لـه گـڼ اولـوی يادښـت څخه)
تردغـي زړه بـاغ بـاغ کـوونکې ډېـرې لنډې مقدمې اودسرخيو گلونو څبرو وروسته يې، په ډېره خوږه اودرنه ليکنه، دطنز دپېژندنې په برخه کې داسې گلورين بيان کـېلی دی چې زړه پرې باغ باغ کېږي، وايي طنزته په انگريزي ژبه (ستاير srayr) ويل کېږي، ستاير پـه اصل کې د ډول ډول مېوو څخـه ډک غاب ته ويل کېده که داسې وي نو طنز
په واقعيت کـې دخونـد اومـزې دپـاره دی دعربي ژبې طنز هم ناز او ملنډوتـه ويل کېږي اوشاعر انو بـې په توصيـف کـې ډېـر بيتونـه ويلـي دي پـه دې اساس، طنز له سپکوسپو رو اوښکنځلو منځلو سره ډېره فاصله لري، دهنـر پـه تـاريخ کـې ډېـرو نـامتو هنـر والـو اوفيلـوفانو څېل آثـار دطنـزپـه شـانو لړلي دي (سـوکرات) تجاهل بـو ډول طنز اونيشخند و، چې دهغه پـه مرسته بـه يـې حريـف تـه مـاتې ورکولـه (اريسـتوفان) دومـره زړه ورو، چـې د (چوټگـشي) پـه نامـه ډرامـه کـې يـې دځېل وخت پرفيلـوفانو هـم ملنـډې

ووهلې لرغوني يونان او روم نه، چې رالېرشو، نوبـه فرانسه کـې دمـولير او ولتيرنوموته هم دسترو طنز ليکونکو په ډله کې راځي دځينو په عقيده، نـه ولتير، سره هيڅـوک سيالي نـه شـي کولای (فريد ريش نيچه) ده په بـاب ويلـي و «داشـرورو ده، چـې يوخنديدونکې زمری ميدان تـه راشـي له همدې امله، ولتيراغلي او هرڅـه يـې پـه خپلـې خنـدا سره نابود کړل»
دې زيانوي او وايـې گرانـو لوسـتونکو، دکتاب سريزې اکثره خلک نه لولي زه پوهېږم چې تاسو دغه سريزه نه لولئ، نوزه به هم له موقع څخه په استفادې سره دځېل محبوب طنز ليکونکي يعنې ولتير په باب يو روايت نقل کړم
وايـې چـې (ژان ژاک روسـو) ځپـل نامتواثر (دنابرابرئ داصل په باب ځو خبرې) ولتير ته ور واستاوه روسو په دغه کتاب کې له تمدن نه شکايت کـړی و او خلک يـې تـشويقول، چـې بيرتـه ځنگلونو ته پناه يوسې او دوځشي ژوند په شان ژوند وکړې په هغـه وخـت کـې دروسو دغه کتاب يوشاهکارگڼل کېده اوهيڅا جرئت نـه درلـود چـې حملـه پرې وکړي ولتير، دلوموړي کتاب له لوستلو وروسته روسوته داسې وليکل «زما ښاغليه، ستاسې کتاب، چې دبشريت په ضد دی، راورسيد له دې بابته ډېره منته کوم رښتيا خبره داده، چې تراوسه پورې هيڅا ستا سو پـه اندازه عقل اومنطق دې نکتې ته نه دی وقف کړی، ستا دکتاب له لوستلو نه پس لـه سـړي سره دا شوق پيدا کيږي، چې په څلور پولـو ولاړ شي، خـو څرنگـه چـې پـه تېـرو شپېتو کلونوکې ما په دوو پښو تگ کړی دی او ورسره عادت شوی يم، له بده مرغه

زما دپاره ناممکنه ده، چې په څلورو ولاړشم»
اروانباد استاد روهي صاحب وايي: «بايد ووايم، چې زه ددغې ليکنې ليکوال، نيپتو کلونو له نردې شوی يم رښتيا، چې داخبره راته څوره نـه شي طنـز پـه څپلـه دليکنـې يواسلوب دی، چـې پـه مختلفو ژانرونو لکه شعر، نثر، کيسه، درامه، نقاشي، مجسمه جوړونه، معماري اوحتـې موسيقي کـې ځـان ښکاره کـوي کـه دتکنيـک پـه لحـاظ څوک طنز ته ژانر ووايي اختيار لري طنز آزاد دی کـه يـې څـوک ژانرپـولي اوکه يې نه يولي، هغه يې څه پروالري په اوسنې وخـت کـې دطنـز ليکونکـو شمير زيات دی، خو څرنگه چې زموږ ليکوال د دوی له آثارو سره آشنا نـه دي نوئش دنوم اخيستل يې گټه نه لري که دچـا دا دليـل نـه
خوښيږي نوبو څو نومونه به واخلم السـمه مـسيحي پېـړی دطنـز ليکنـې طلايي عصر په دغو نومونو ښکلی شـوی دی (درايډن، سويفت، اډيسن، ستيل، پوپ، فيلډينگ، بايرن، تاکری اونور په افغانستان کـې دادب اوفرهنـگ مينـه وال له دغو نومونو سره زيات اشنا دي چخوف، برنار دشا، عزيز نسين، غني خان غني، علي اکبر دهخدا اوکاتب پاخون
(داروانبـاد سـتر درانـه اسـتاد او دالـل ليکوال روهي صاحب له ليکنې يادښت څخه، په لنډيز سره رااخيستنه)
ډېر منلي او روڼ اندي ستر روښـنفکره استاد اودفرهنگ په نوبو غوړېدوکې درانه اوفاضل عالم کانديد اکاډمسين محمـد صديق روهـي، دطنـز پـه اړه ددغـه تـاريخي اوږده پـه زړه پـورې بحث په پای کې له لنډيز سره، خپـل ډېر غوره يادښت اوليکنه کې په ډېر ونادرو او عالي کلمو سره دطنز په باب داسې روښانه علمي يادونه کـړې ده، چـې طنزيـې ډېـر ښـه راغـوړولی اوراخلولی دی، چې جلوې ته به يې دلي څېر شو.

نوريا

د چين مشهور ديوال ددغه هېواد ستر او لرغوني شهکار دی

حيات الله حليم

په رښتيا هم چې دچين لوی ديـوال دلـړی د اووعجايبانو په ډله کې هغه سـتر او لـه عظمتـه ډک ديوال دی چې وجود يې لـه افسانو او اساطيرو لـوړاو انسانی عقـل او قيـاس تـر حيرانوونکې اغيزې لاندې راولي دغـه لـوی ديوال چې ديوه اوږده ښامار په څېر د چين هېواد په غرولو رغونو، لـوړو ژورو، سمـوډو دښتو او ميرو کې لـه ختيځ نـه د لوېديځ پـه لوربه ماربيچ ډول د لس مترو پـه لـوړوالي، پنځه متره پلنوالي اودکابو اووه زره کيلومترو په اوږدوالي غځيدلی دي له ميلاده دمخه پـه اتمه او اوومه پېړۍ کـې يـې د جوړيـدو کـار پيل شوی او په سلگونو کالـه يـې دوام کـړی دی داچې دا ديوال د څه لپاره جـوړ شـوی خنگـه د هغـې زمانې چينايانو دا تـوان اخيستی چې ديوه داسې حيرانوونکي ديوال په جوړولو بريالي شي؟
په متحد قول په دې هکله د چينايانو خـواب ډېر ساده دی دوی وايـي: کلـه چـې دوه زره دوه سوه پنځوس کالـه د مخه دغـه ديـوال جوړيده نـو اوسـنی چيـن پـه اوو مختلفـو او متخاصـمو ملکونو ويـشل شـوی و او دغـو ملکونوبه يو بل ته هيڅ پروانه کوله اوټل له يـو بل سره په جگړه وو، په نتيجـه کـې د (چينـگ نومي) ملک امپراطور شپږو نورو ملکونوته يـو پـه بـل پسـې مـاتې ورکـړه او يـوه مضبوطه امپراطوري يې را منځ ته کړه او دا يـې غـوره وبللـه چـې د امپراطـورۍ دلوروشـمالي دښمنانوله بريدونو د خوندي پاتې کېدو لپـاره له اوسنۍ چين څخه ديوه کلـک ديـوال د را څرخولو په کار پيل وکړي که څـه هـم دغـه لوی او اوږده ديـوال نـه اوس د يـوه نظامي سنگر له نظره نه بلکې ساختماني جوړښت تـه يې ديوه لرغوني انساني شاهکار پـه توگـه کتـل کېږي چې تل د پام او ستاينې وړدي، همدا

علت دی چې ددغه ديـوال ليـدو تـه پـه عـامو وگړو سربيره د نړۍ لويې ککړې، ولس مشران، قلمـي سـتوري او نـور نوميـالي ورځـې اونداره يې کوي، په کال کې په مليونو بهرنـي او کورني سيلانيان اوگرځندويان ددغـه ديـوال پر سر د نـورو ميرېـانو پـه شـان اوږدې ليکې جوړوې او تړې ليدنه او کتنه کـوي پـه ننـداره

کړي چې پيلگه يې په جهان کې نشته دا کـلا د مينگ امپراطور په زمانـه کـې ددې لپـاره جوړه شوې چې ډېر ښه موقعيت او له نظامي نظره يې ډېر اهميت درلود څکه لـه لـومړۍ کلا څخه غرونـه او سـمندر بـه کنترولېـدل دغه ديوال په ځپل مسير کې ډېرې نورې کـلا گانې هم لري، دگانسو په ولايت کې د جايو

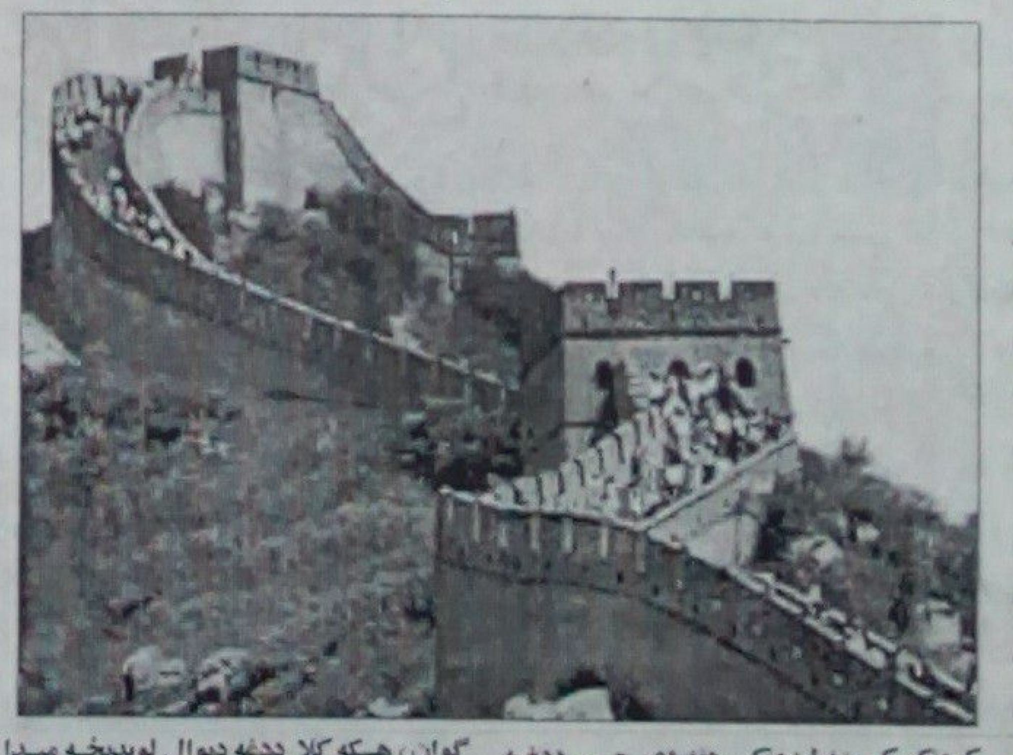

اوردو کې به هر ستراتيژيک موقعيت کې په بيلا بيلو نومونو نورې کلاگانې هم لري چې هره يوه يې بخوا لـه نظـامي او اوس لـه کلتوري اهميت څخه برخمنـه ده دغه لوی ديوال د چين په شمال کې موقعيت لـري او د لرغوالـو کلتوري ميراثونو بـو خـانگړي او حيرانوونکـې منظر جوړوي خو په زړه پورې داده چې دغـه ديوال ډېر وروسته يانې په ۱۹۸۷ ميلادي کـال د نړۍ د کلتوري ميراثونو په ليست کې د ملگـرو ملتود سازمان ديونسکو د اداري لـه خـوا ومنـل شو دچين ديوال چينايانو ته ډېر لـوړ ارزښـت او اهميت لري څکه دوی وايي خوک چې په چين کې اوند کوي يا کـوم بهرنـي وگـړی چې چين ته راځي کـه دا لـوی ديـوال ونـه گوري دا په دې مانا ده چې چين يې هيڅ نـه دی ليدلی، ... خای وايي چې کـه خـوک لوی ديوال ... ورتلای او يا د هغـه لـوړو کلاگانو تـه ... ورختلای دا پـه دې مانـا ده چې يـاوړي ... شخصيت هم نه دي د چين د لوی ديوال کـارگران ددغـه ديـوال د جوړولو په ... کې په دريـو برخـو ويـشل کېدل لومړۍ برخه کارگران يې سـرتيري وو څکه دا يـو ... ديـوال و، نـو څکـه د پوځيانو ونده ... کې ډېره وه بلـه برخـه يـې هغه بد بخته ... چې د امپراطـور لـه امر نه په يې ... کړې وه او ددغه ديـوال په جوړولو کې يې شاقه کارونـه کـول او دريمه کټگورۍ ... ملکي کارگران وو چـې د مزد په مقابل کې ... کار کاوه لـه د مخـه چـې وويل شول ... لوی ديوال مبدا د (هـه بـی) په ايالت کې ... سمندر په غـاړه د (شـان هاي گوان، لوړه ... لوبه کلا ده او د پای لـوړه کلا يې دگان ... ايالت کې د جايوگوان هسکه کلا ده

کوونکو کې په ليدونکې هغه دې چې ددغه ديوال د لوړې برخې د (شان هـاي گـوان) پـه نـوم هسـکې کـلا تـه وروخيږي او خـان د يوځوشيو لپاره ديوه اتل په بڼه وگوري څکه هغه څوک چې ددغه ديوال د لـوړې برخـې هسکې کلا ته وخيږي لوهغه ته يا د چينايانو لـه خوا اتل ويل کيږي دغه هسکه کلا د (هـه بي) او (لياونين) د ولايتونو په سرحد کې واقـع ده چې ددغه لوی ديوال مبداء (پيل) هـم گڼل کېږي د (شان هاي گوان) لوړه کلا د (ښان شان) د غرونو په لړۍ کې پرته ده چې دلته شنه غرونه هسک ولاړ دي، زړنې اوبـه بهيـږي او ځپانده سپندونو له غرونواو سـمندر سـره غـاړه غړی يوه داسې عجيبه ښکلي منظره جوړه

گوان) هسکه کلا ددغه ديوال لومړنۍ مبدا گڼلې شو د ښځو په نامه بله هسکه کـلا چې د (شانسي) ولايت د (ريينگ ډينگ) په ولسوالۍ کې موقعيت لري ددې تاريخي ديوال ښکلا نوره هم زياتوي دغه کلا چې د موقعيت لـه پلوه دغره په سختو سـخرو کـې واقـع ده د ستراتيژيک موقعيت له پلوه د (شانسي) ولايت ددرواړې مقام هم لري دغه کـلا پخـوا د (وي څه) په نوم ياديده خو بيا شهزادگي د زړگونو ښځينه عسکرو په قوماندانۍ د ډېر وخت لپاره به دې کلا کې له ځپل ملـک نـه کلکـه دفـاع وکـړه نـو څکـه دا دروازه هـم دښځو په نوم يادېږي همدارنگه دغه ديوال لـه د مخه چې وويل شـول پـه خپلـو

کتاب نگرش نو، بر شاهنامه و فردوسي ازچاپ برآمد

اخيرا کتابي تحت عنوان (نگرش نو برشاهنامه و فردوسي) به اهتمام، جستجو، گردآوري و مقدمه مصطفي (عمرزي) به چاپ رسيده که يک تصور جامع و کلي وزنده ياد از حوادث ورويداد هاي پيشينان و علي الخصوص مردم افغانستان درعصر امپراطوري سلطان محمود غزنوي درقرن چهارم هجري ميباشد، که درشاهنامه فردوسـي بـه وضـاحت ازان تـذکر به عمل امده است نگرش شاهنامه زماني صورت گرفته است که از تاريخ و تاريخ نويسي خبري نبود، اگر بود حوادث و رويداد ها سينه به سينه از يک نسل به نسل ديگربا ضمايم مختلف حکايت ميشد متاخرين وعلي الخصوص ايراني ها در مورد شاهنامه فردوسي و شخصيت فردوسي نظريات گوناگون وضد ونقيض را ارايه نموده است
منوچهر (اقبال)، وزيرپيشين فرهنگ ايران به نقل از کتاب (سه هزار سال دروغ درتاريخ ايران) مينويسد (شاهنامه فردوسي کتاب پر از دروغ و افسانه وبکي از اسباب عقب ماندگي فکري ما ايرانيان بوده و است بيشتر قهرمانان وپادشاهان
ايران باستان جز موجودات افسانه يي، غير واقعي ودروغين کي تنها درکتاب سر اندرپا دروغ «شاهنامه» و مثل آن، ازان ياد شده، چيزي ديگري نبوده اند که از جمله آن ميتوان به اين افراد خيالي اشاره کرد
کيومرث، جمشيد، فريدون، گشتاسپ، لهر اسب، کيکاووس، رستم سهراب و شخصيت هاي خيالي و منفي با فته ي (افراسياب توراني) وگندده بافي هاي ازين گونه که مادران گاهي براي خوابانيدن بچه ها داستان هاي سراپا دروغ آنان را تعريف ميکنند و کودک را از همان کودکي «به فرهنگ دروغ و دروغ بافي ايراني خو ميدهد»
اين تنها منوچهراقبال نبوده که درمورد

فردوسي و شاهنامه اش ياوه سرايي هاي نموده بلکه برخي ازنويسندگان ديگري ايراني نيز درمورد فردوسي و شاهنامه اش عفت قلم را رعايت نکرده است پوهاند (نوين) وزيراطلاعات وکلتور کابينه سردار محمد داود خان نظري نيک وسازنده در مورد فردوسي وشاهنامه دارد و درمقدمه کتاب بنام (افغانستان در شاهنامه) که توسط مورخ معروف کشور محمدعلي کهزاد به رشته تحريرآمده، مينويسد افغانستان در شاهنامه چنانچه از نامش پيدا ست، تحقيق است جامع و

براانگيزمستلزم تحقيقات ادبي بوده که از روي کدام تعصب (؟) ان ها چنين ياوه سرايي بي مسؤليت نموده است؟ وليکن موضوع تا يک سرحد روشن ميباشد. زيرا نتيجه گيري اخري ما دال بر اين حقيقت ميباشد که در شاهنامه فردوسي ياد آن ارزشهاي افغاني که در زمان اين مرز و بوم به نام اريانا بود، به رشته تحرير اورده شده است شاهاني که در شاهنامه فردوسي از آن يادگرديده افسانوي نه؛ بلکه شاهاني است که صفحات تاريخ کشورهاي کنوني ماوراء

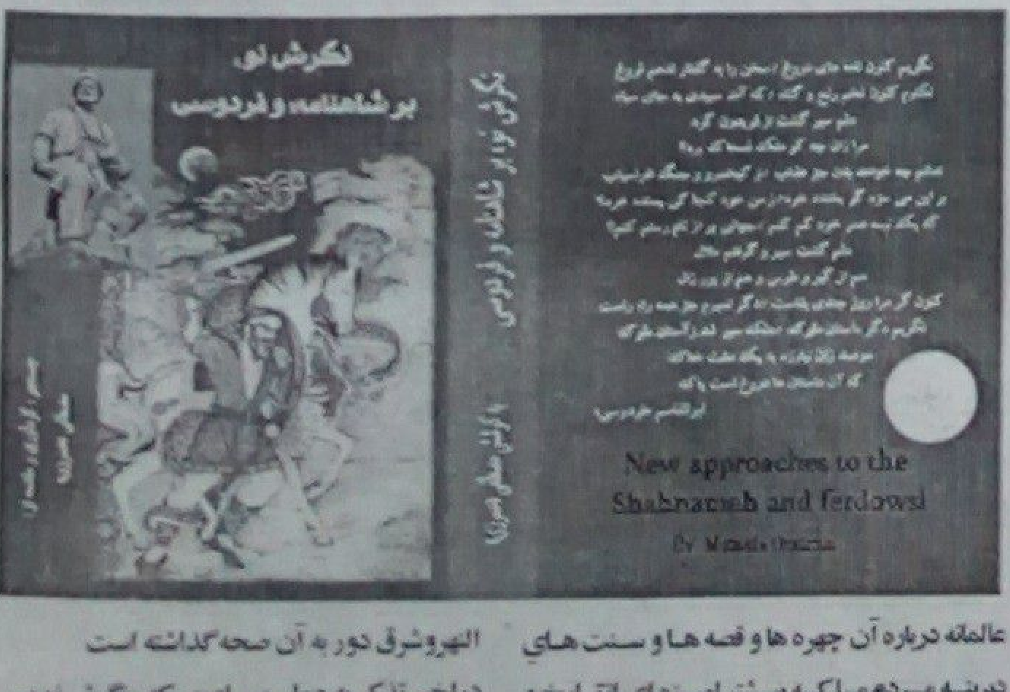

عالمانه درباره آن چهره ها و قصه ها و سنت هاي ديرينه مردم ما که بيشتر اميزه اي ازتاريخ و اساطيراند و ارزش هاي زندگي پيشينيان مارا عيان و بيان مي سازند
پوهاند نوين در مورد توصيف شاهنامه مي افزايد
اين اثر صرف نظر از جنبه هاي تحقيقي اش که خود سزاوار ستايش بيشتر است واجد ارزش هاي ديگري نيز ميباشد که بر شمردنش درين مختصر ممکن نيست با در نظر داشت کتاب جديد اقاي عمرزي، نظريات دو وزير اطلاعات و فرهنگ و ياوه سرايي هاي فرهنگيان (؟) بي مسؤليت آن سوي مرز که با کينه توزي هاي تمام شخصيت بزرگ ادبي و فرهنگي (فردوسي) و شاهنامه راجريحه دار نموده و اين موضوع سوال

الهروشرق دور به آن صحه گذاشته است
دراخير تذکر به عمل مي اوريم که، نگرش نو بر شاهنامه فردوسي اثريست که ماهيت و حقيقت شاهنامه را به ثبوت ميرساند که به عرق ريزي اقاي عمرزي رنگين شده است اين کتاب که در سال روان در ۲۷۴ صفحه به کميت ۱۰۰۰ جلد در بنگاه انتشارات ميوند واقع در علم گنج کابل به چاپ رسيده است به سرمايه ادبي و فرهنگي کشور ما غنا بخشيده است درين کتاب مختصر نظريات اثاتيکه شاهنامه فردوسي از جمله ارزشهاي شان نبوده هم ياد اوري گرديده و خود آنها به ثبوت رسانده که شاهنامه فردوسي جز ارزش هاي ان ها نه، بلکه متعلق به افغانستان ميباشد

يعقوب امين

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرهنګ او دودونه

محبوبه سعادت آمر جندر وزارت اطلاعات و فرهنگ:

خشونت علیه زنان افزایش یافته است

روز شنبه 30 قوس از روز جهانی محو خشونت علیه زنان از طرف آمریت جندر با اشتراک معینیت امورنشرات، روسا و کارمندان در وزارت اطلاعات و فرهنگ تجلیل بعمل آمد

دراین محفل که با تلاوت آیات کلام الله مجید افتتاح گردید، نخست مطلبی تحت عنوان محو خشونت علیه زنان توسط محبوبه سعادت آمر جندر وزارت اطلاعات و فرهنگ به خوانش گرفته شد. وی گفت مردم افغانستان درمورد عدم خشونت علیه زنان شعار های بسیار شنیده اند؛ شعار های تند و داغ که به محض شنیدن آن جان آدمی را به لرزه در آورده است بحث خشونت با زنان از مواردی است که در سیزده سال گذشته زبانزد گروه های عام و خاص جامعه بوده است

از روز جهانی خشونت علیه زنان هر سال در این کشور تجلیل می شود و سخن های بسیاری در مورد زن و جایگاهش در قانون اساسی و خشونت های که با آن انجام می شود، گفته می شود به سخن دیگر بحث خشونت با زنان سالانه یکبار محافل سیاسی و اجتماعی افغانستان را گرم می کند و بس زنان افغانستان از ناحیه های گوناگونی رنج می برند عده یی از آنها از حقوق شان آگاهی ندارند، برخی از زنان از نعمت سواد محروم اند و شماری زیادی هم با مشکلات زیادی خانوادگی و اجتماعی سر دچار هستند

جامعه افغانستان جامعه سنتی است و در این میان، چندین سال جنگ در کنار آن که هستی مردم را به باد فنا داد بعد از برقراری ثبات نسبی در کشور، دولت افغانستان نیز به جای پرداختن ریشه‌ای به مشکلات زنان به عنوان نیمی از جامعه بحران‌زده افغانستان، با اقداماتی نمادین، سعی در راضی نگهداشتن زنان از راه وانمود کردن به این که «به زنان و حقوق ایشان باید احترام گذاشت»، نمود. در حالی که زنان افغان بیش از هر چیز دیگر، نیازمند به تعلیم و آگاهی از حقوق مدنی و اسلامی هستند، دولت افغانستان متاسفانه نتوانسته که در راستای زدودن مشکلات زنان مخصوصاً خشونت علیه آن‌ها، اقدام مفید و کارا بکند برای زدودن و مهارکردن هر معضل اجتماعی، باید به ریشه‌های آن در اجتماع توجه داشت، ریشه مشکلات زنان مخصوصاً خشونت در عقاید سنتی مردم نهفته است، مردمی که با وجود زندگی در قرن 21، اندیشه‌های ضد زن چند قرن پیش را با خود دارند؛ بنابراین نمی‌توان انتظار داشت این عقاید که در عمق جان مردم ریشه دوانده، به یک باره کنده شده و موضوعات جدید جای‌گزین آن شود، بلکه آرام آرام باید مردم را به سوی علم و آگاهی سوق داد.

عقاید مذهبی نیز در میان مردم افغانستان بسیار ریشه‌دار است، بر این بنیاد، باید از پای‌بندی مردم به عقاید مذهبی در حل مسایل مختلف از جمله محو خشونت علیه زنان سود برد، چون مردم سخت به احکام دینی و اسلامی معتقد و باورمند هستند؛ از این رو، اگر به واقع از دروازه احکام دینی و آموزش‌هایی که دین اسلام راجع به حقوق زنان صادر نموده، وارد شد و از احکامی که خشونت را بر زنان نکوهش کرده، کمک بگیریم و به سراغ مردم رویم، جامعه با آغوش باز این احکام را نسبت به امور زنان و خشونت علیه آنان خواهند پذیرفت و این چیزی است که تجربه ثابت کرده است.

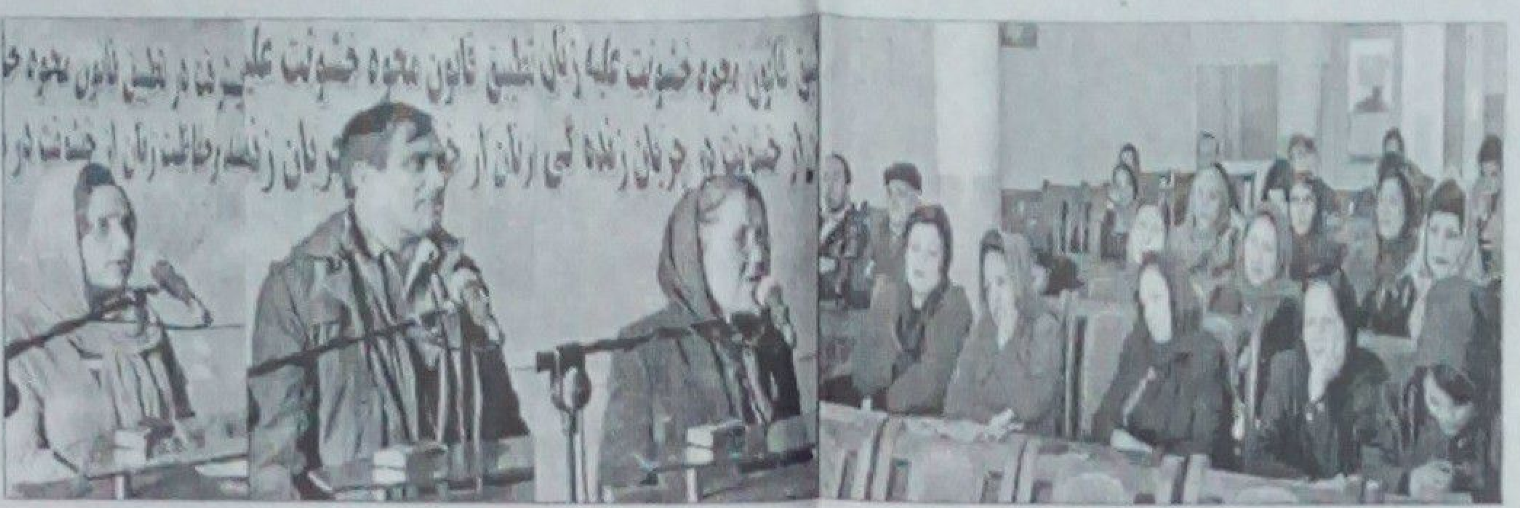

سیزده سال از برقراری دولت و ایجاد فرصت‌های طلایی گذشت؛ در کنار لاینحل ماندن دیگر مشکلات کشور و مردم، مساله خشونت علیه زنان نیز به بحران خانمان‌سوز تبدیل شده که طبعاً نسلی را به چالش خواهد کشانید.

بنابراین باید گفت که فعالان و مدعیان حقوق زن باید به خود آمده و پیش از قربانی شدن نسل دیگر از زنان و دختران این سرزمین، دست از شعار بردارند و برای زدودن مشکلات از صحنه اجتماع زنان و کاهش خشونت‌ها علیه آنان، از راه‌های معقول، منطقی و عملی وارد میدان شوند. اکنون از حکومت جدید خواهان توجه جدی برای محو هر نوع خشونت علیه زنان در کشور هستیم

بعداً دراین محفل خلیل مینوی رییس آژانس باخترنیز در صحبتی توجه به حقوق زنان را یک امر مهم دانسته گفت که حکومت وحدت ملی توجه زیاد به حقوق خانم ها دارد و درهنگام مبارزات انتخاباتی نیز وعده کرده بودند که درصورت رسیدن به قدرت، حکومت شان در پست های مهم دولتی جا های شایسته و مناسب را برای زنان در نظرخواهند داشت وی اضافه کرد که وزارت اطلاعات و فرهنگ با درنظرداشت استقامت کاری خود همیشه سعی ورزیده است که حقوق خانم ها را که نیمی ازپیکر جامعه را تشکیل میدهند، ازطریق رسانه های تصویری، چاپی و شنیداری، به آگاهی مردم برساند که بدون شک این وزارت با داشتن چنین وسایلی میتواند حقوق زنان را درتمام ابعادش به آگاهی مردم برساند همچنان در این محفل ظاهرحس رییس مالی و اداری وزارت اطلاعات وفرهنگ دررابطه به نقش و ارزش زن درجامعه صحبت نموده و تاکید نمود که محو خشونت علیه زن باید از خانواده ها آغازشود و همه باید بادرنظرداشت احکام دین مقدس اسلام به حقوق زن و اهمیت موجود زن ارج و احترام بگذارند.

سپس سمین حسن زاده معین امور نشرات وزارت اطلاعات و فرهنگ صحبت های همه جانبه نموده گفتند

همه میدانیم که پدیده خشونت، یک پدیده جهانی است و نباید به یک روز به نام روز جهانی محو خشونت علیه زنان اکتفا شود، بلکه باید در خوب ترین فرهنگ انسانی هر روز، روز خشونت علیه زن ها باشد، اما برگزاری محافل و یاد بود از چنین یک روز می تواند که وجدان های خفته را بیدار سازد و نهاد ها چه نهاد های دولتی و چه نهاد های غیر دولتی در حس بیداری از غفلت و سهل انگاری که در جهت بهبود وضعیت زنان و احیای احقاق حقوق شان صورت گرفته مسئولیت های خویش را به صورت بهتر ایفا نمایند. افغانستان یک جامعه با سنت های پسندیده و فرهنگ با غنامندی بیش از پنج هزار ساله است و در آموزه های دینی مامسلماً جایگاه زن، جایگاه والا و شایسته بوده و در قرانکریم در سورهٔ النساء که نشان دهنده اهمیت دید دین مبین اسلام از زن است و در آیه دیگر، خداوند(ج) زن و مرد را در خلقت انسانی و در برخورداری از کرامت انسانی مساوی و برابر خلق کرده است و در جای دیگر خداوند(ج) فرموده «بترسید از خدایی که شما را از یک نفس واحد آفرید و از جنس خود شما ازواج شما را آفرید»

سمین حسن زاده افزود امتیازاتی را که خداوند به زن قایل می شود زن را رحمت انگیز ومایه تسکین درد ها معرفی میکند و از نشانه های قدرت خداوند متعال این است که از وجود خود شما زوج های شما را از جنس خود شما آفرید که باعث مهر و عطوفت و تسکین خاطر شما باشد تا رحمت و عطوفت بین شما ایجاد شود. زنان در اکثر جوامع جهان سوم از آن حقوق انسانی که باید برخوردار باشند متاسفانه برخوردار نبوده است در مدنیت های قبل از اسلام نگرش ها وتبعیض های وجود داشته است که با ظهور دین مبین اسلام امتیازاتی که راجع به زن خداوند متعال قایل میشود، انقلاب عظیمی در وضعیت زندگی زنان ایجاد میگردد وزن از زنده به گور شدن نجات پیدا میکند و زن به عنوان یک انسان شایسته کرامت انسانی، تکریم واحترام در خانواده واجتماع و دارای حقوق مساوی با مرد قلمداد میشود

با کمال تاسف در جامعه اسلامی ما از زمان های دور زنان از سنت های ناپسند و استفاده نا درست از آموزه های دینی که همان با مرد برخور دار اند رنج میبردند در جامعه ما در طول تاریخ زنان محروم بودند، مظلوم بودند و مورد خشونت قرار گرفته اند خوشبختانه در عصر حاضر که نسیم دموکراسی در کشور ما از سیزده سال بدینسو سایه افگنده والحمدلله حاکمیت قانون داریم و نظام سیاسی شکل گرفت و مردم عزیز ما به آزادی های مختلف دست یافته اند به خصوص در عرصه های سیاسی، فرهنگی، اجتماعی واقتصادی با ارزش های دموکراتیک که در طول سیزده سال کاری زیاد کردند از جمله هم بحث زنان است. از ابتدای سیزده سال ما دیدیم که زنان از آن دورهٔ اختناق، دورهٔ قیودات و محدودیت ها رهائی یافتند وارد عرصه اجتماعی شدند ودرهای مکاتب، پوهنتون ها و ادارات به روی آنها باز شد. اکنون با افتخار میتوانیم بگوییم که حدود 25- در صد کارمندان خدمات ملکی را زنان تشکیل میدهد، در عرصه سیاسی وتصمیم گیری سیاسی 9- درصد زنان افغان فعال بوده، حدود 40- در صد زنان در سیستم معارف مشغول آموزش های ابتدائی هستند، حدود 20- فیصد در مؤسسات تحصیلات عالی مصروف میباشند، حدود 10- در صد در نهاد های عدلی وقضائی شامل هستند وحتا در صفوف نیروهای مسلح وامنیتی 5- در صد حضور خانم ها را داریم تاکنون چهارهزار قضیه خشونت علیه زنان در سال جاری در کشور در وزارت امور زنان ثبت شده که دوهزار و نه صدو پنجاه مورد خشونت تنها درحوزه کابل ثبت شده است که بسیار تکاندهنده است و رسانه ها به آن رسانه یی برخورد کرده عمیقاً به حل معضل برخورد نکرده اند و به عنوان یک وظیفه و اطلاع رسانی، گزارشی تهیه شد و امار های منتشر گردید

د ملي تیاتر هنرمندان واک ته د سلطان مسعود د رسېدو د ننداري پر جوړولو لګیا دي

دملي تیاتر هنرمندان، دختلي خاتون دکودتا دننداري پر جوړولو بوخت دي او غواړي چې دهېوادوالو دخوښۍ لپاره یې چمتو کړي. ختلي خاتون دستر شهنشاه سلطان محمود غزنوي خور وه، چې دپلار له مړینې وروسته واک ته دسلطان مسعود درسولو پرمهال یې لوی رول لوبولی دی. بله دملي تیاتر دهنرمندانو دظرفیتونودلوړولو موضوع اوهمدارنګه دهنري ښوونیزوورکشاپونو د جوړولو موضوع ده، چې دهنرمندانو دپرمختګ لامل کېدای شي. په دې اړه هېواد ورځپاڼې دملي تیاتر د اداري له رئیس عبدالغفور شریعتي سره مرکه کړې چې تاسې درنولوستونکوته وړاندې کېږي

پوښتنه دملي تیاتر هنرمندان دختلي خاتون دکودتا د ننداري پرجوړولو بوخت دي، مهرباني وکړئ او ووایي، چې دغه ننداره په کومې موضوع راڅرخېږي؟

ځواب دملي تیاتر هنرمندان واک ته دسلطان مسعود درسېدو دننداري پر جوړولولګیا دي اوپه راتلونکي کې وړاندې کېږي دملي تیاتر هنرمندانو له اتمې هنري جشنواري وروسته وغوښتل دیوې تاریخي ننداري، چې دافغانستان له تاریخ سره تړاو لري اوددوې پر نورو هنري ننداروهم تمرین اومشق پیل شو د۱۳۹۴ لمریزکال دپیل کېدو په ویاړهم دننداري جوړولو چارې پیل شوې دي، دختلي خاتون دکودتاد ننداري ترسرلیک لاندې، ښاغلي جلال نوراني چې ددغې ننداري لیکوال هم دي مهرباني وکړه اوننداره یې دملي تیاتر د اداري په واک کې ورکړه، چې دملي تیاتر هنرمندان اوممثلین یې مشق اوتمرین وکړي اوپه نږدې راتلونکي کې به دغه ننداره وړاندې کړای شي دختلي خاتون دکودتا ننداره په تیروزروکلونو پورې تړاو پیداکوي کله، چې غزنوي سلطان محمود له نړۍ څخه سترګې پټوي اودهغه دزوی سلطان مسعود دپاچاهي دوره پیل کېږي، چې په تولیزه توګه دغه ننداره دمسعود پاچاهي ته درسېدو پېښه څرګندوي ختلي خاتون دغزنوي سلطان محمود خور وه اوسلطان محمود دوه زامن دمحمد اومسعود په نومونو لرل، چې دپلار له مړینې وروسته غواړي دپاچاهي چارې ترلاسه کړي، خو دهغې دوري مامورین اوخلک محمدته نږدې وو، خو ختلي خاتون واک ته دسلطان محمد درسېدلو مخالفه وه اودسلطان مسعود څخه یې ملاتړ کاوه او دیوې سیمې کودتاطرحه جوړوي له دې پرته، چې کومه جګړه پېښه شي، واک سلطان مسعود ته سپارې سلطان مسعود هم دافغانستان دتاریخ یو ویاړمن پاچاه تیر شوی دی

پوښتنه دملي تیاتر دهنرمندانو دپوهې دکچې د لوړولو په موخه ورکشاپ جوړشوي و، که ووایې، چې دغه ورکشاپ څنګه و؟

ځواب موږ غوښتل، چې دملي تیاتر د اداري دکارکوونکو او هنرمندانو دکاري اوهنري ظرفیتونو دلوړولو لپاره، ښوونیز ورکشاپونه جوړ کړای شي، دغې ورکشاپونه دمخه هم جوړ کړي وو، چې څه موده وړاندې دښکلو هنرونو دپوهنځي له خوا او دناروې دبارګن تیاتر په ملاتړ دهنرمندانو دپوهې دکچې دلوړولو په تړاو جوړ شوي وو او په ګډون دملي تیاتر دهنرمندانو او دښکلو هنرونو دپوهنځي دهنرمندانو له خوا ترسره شو دملي تیاتر اداره هوډمنه شوه، چې په ملي تیاتر کې دعلمي

ښاغلی عبدالغفور شریعتي

کدرونو په شتون سره، هنري چارې په معیاري اوملکي توګه جوړې شي موږ دتیاتر له هنرمندانو وغوښتل، چې دظرفیتونو دلوړولو او جوړولو لپاره له هنرمندانوګټه پورته شي اوپه اونۍ کې یوځل هنري ورکشاپ ولرو، چې په بېلا بېلو برخو لکه هنري لوبې، دنورجوړول اوپرداز، مکیاژ، دصحنوسینګارول اوهمدارنګه تولې هغه برخې، چې په تیاتر پورې تړاو پیداکوي، دملي تیاتر دکار کوونکوله خوا هنرمندانو او ممثلینوته ورشکاپونه جوړکړي، چې لومړنی ورکشاپ دموغومي په دویمه دجوړولو چارې یې وړاندې شوې اوپه دې پسې په هره اونۍ کې یوه ورځ دملي تیاتر ټول کارکوونکي په ملي تیاتر کې سره راغونډېږي

پوښتنه دملي تیاتر دهنرمندانو غوښتنه، داطلاعاتو او فرهنګ وزارت له نوې مشرتابه څخه څه ده؟

ځواب دملي تیاتر د اداري دکارکوونکو غوښتنه، دنوي مشرتابه څخه داده، چې هنراوهنرمند ته باید ډیره پاملرنه واړول شي، دتیاتر هنرډګر، په پرمختللو هېوادونوکې دفرهنګ په توګه پېژندل کېږي، که موږ وغواړو، چې دهېواد دخلکو فرهنګ په خپل اصلي ځای کې شتون پیداکړي او خلک له ټولو فرهنګي چارو څخه ګټه او پوهه ترلاسه کړي، دا به ډېرښه وي، چې داطلاعاتو او فرهنګ وزارت نوې مشري په ټولو برخوکې، چې په دودونو او دهېواد په فرهنګ پورې تړاوپیداکوي باید چې ډېره مرسته وکړي اوپه تیره بیا دهنرپه برخه کې اوس دغو برخوته دومره پاملرنه نه ده شوې، چې هنرپه هېواد کې وده اوپرمختګ وکړي هردهېواد دفرهنګ یوه برخه ده موږ کولای شو دتیاتر دهنرله لارې خلکوته زده کړه اوهوښیاري ورکړو اودخپل ملت دردونه اوخوښۍ څرګندې کړو او همدارنګه ځینې ټولنیزې موضوعګانې موږ کولای شو دهمدې هنر له لارې خلکوته ولېږدوو زما هیله داده، چې داطلاعاتو او فرهنګ وزارت مشري خانګړې پاملرنه دهنر دودې لپاره واړوي، چې موږ وتوانیږو دهېواد د ملي تیاتر هنرمندانوته له نړیوالو معیارونوسره برابره زده کړه ورکړو، چې هنرمندان وتوانیږي دنورو هېوادونو له هنرمندانو سره سیالي وکړي

هېواد ـ نوري

افغانې ښځې هم د هېواد د ساتنې لپاره هڅې کوي

د کورنیو چارو وزارت هوډ لري چې د روان کال تر پایه د ښځینه پولیسو شمېره ۵۰۰۰ ته ورسوي. په دې وروستیو کې د کورنیو چارو وزارت ۲۰۰ تنه د ښځینه پولیسو افرانې د لوړو زده کړو لپاره ترکیې ته روانې شوې. د دې وزارت مرستیال اکرام الدین یاور وایي، د ښځینه پولیسو په لیکو کې د ښځینه افرانو له کمښت سره مخ دي، خو نړیوالې ټولنې ورسره ژمنه کړې چې افغانې ښځینه افرانې به روزي. هغه زیاته کړه « ترکیه موږ سره نږدې عنعنوي او دیني اړیکې لري، د همدې لپاره مو په لومړۍ مرحله کې سل تنه ښځینه افرانې ترکیې ته ولېږلې چې ډېره ښه تجربه وه. کله چې دوی تر څلور میاشتینو ملکي زده کړو وروسته بېرته راګرځي، نو که په زده کړو کې یې واړه نواقص موجود وي، موږ یې د پولیسو په اکاډمۍ کې حل کوو.» دغه ۲۰۰ افرانې له ټولو ولایتونو څخه دي. راضیه انوري د غزني ولایت د جاغوري ولسوالۍ راغلې او وایي چې د خپلو زده کړو او مهارتونو د لوړولو لپاره ترکیې ته ځي. نوموړې زیاتوي « موږ چې کابل ته راغلو، نو د لوړو زده کړو لپاره مو د پولیسو په اکاډمۍ کې زده کړې وکړې او اوس موږ ته ویل شوي-

دغه سفر د څلورو میاشتو لپاره دی، خو د دې لپاره چې زموږ د زده کړو کچه لوړه شي غواړو دغه بهیر شپږو میاشتو ته وغځېږي او موږ د افرانو په صفت فارغې شو.» د انوري په وینا، دا افغانستان وروسته پاتې هېواد دی، دوی باید نړیوالو ته ښیي چې افغانان له جګړې بېزاره دي، نو ځکه افغانې ښځې هم د هېواد د ساتنې لپاره هڅې کوي. کامله ارمندیار بله ښځه ده چې له دایکندي ولایت نه ترکیې ته روانه ده، ترڅو خپل مهارتونه او مسلکي زده کړې لوړې کړي. نوموړې له نورو ښځو هم غواړي، له هرې لارې چې وي خپلې خاورې ته دې خدمت وکړي. هغه وایي « زه اوس ډېر ښه احساس لرم چې په ترکیه کې زده کړې وکړم او بیا راشم خپل هېواد ته خدمت وکړم.» د کورنیو چارو وزارت مرستیال اکرام الدین یاور وایي، په ترکیه کې د دغو ښځینه افرانو د زده کړو لګښت اروپایي اتحادیې پر غاړه اخیستی دی. دا وزارت هوډ لري چې د ۲۰۱۴ تر پایه د ښځینه پولیسو شمېره ۵۰۰۰ ته ورسوي، په داسې حال کې چې اوس مهال دا شمېره ۲۲۰۰ ده. تر دې مخکې هم ۳۰ تنه افغان پولیسې د لوړو زده کړو لپاره مصر او ۱۲۰ تنه نورې ترکیې ته لېږل شوې وې. د کورنیو چارو وزارت یوې سرچینې مخکې تر دې ویلي وو، امریکا ژمنه کړې چې په امنیتي ځواکونو کې د ښځو د شمیر زیاتېدو لپاره ۲۵ ملیونه ډالره ولګوي

ع، ملاحت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورټ نړۍ

د ۲۰۱۵ نړیوال جام لپاره افغان کرېکټ لوبډله اعلان شوه

د افغانستان کرېکټ بورډ وايي، د ۲۰۱۵ کال د کرېکټ نړیوال جام سیالیو لپاره یې ۱۵ کسیزه ملي لوبډله اعلام کړې ده ټاکل شوې، چې دغه لوبغاړي به په عربي متحدو اماراتو کې د سکاټلنډ او آیرلنډ پر

۲۰۱۵ کال کرېکټ نړیوال جام لپاره افغان لوبډله:
د ملي لوبډلې مشر روزونکي انډري مولز رسنیو ته وویل، دغه لوبډله تر اوږدو بحثونو او بشپړې ارزونې وروسته ټاکل

وړاندې او د ۲۰۱۵ کال د استرالیا او نوي ژېلنډ نړیوالو سیالیو کې برخه واخلي. د افغانستان د کرېکټ بورډ د ۲۰۱۵ کال د کرېکټ نړیوال جام سیالیو لپاره خپله پنځلس کسیزه ملي لوبډله اعلام کړه. کرېکټ بورډ وايي، دغه لوبډله یې د لوبغاړو د وروستیو او اوږدمهاله وړتیاوو او تخنیکي اړخونو په پام کې نیولو سره ټاکلې ده. په پام کې ده، چې نوې ټاکل شوې لوبډله به په متحدوعربي امارات کې د سکاټلنډ او

شوې ده. دی وايي، چې د ټاکلو په لړ کې یې د هر لوبغاړي وړتیاوې ارزولې او ټولو اړخونو ته یې پام کړی دی. لوبډله به خلور تنه احتیاطي لوبغاړي هم له ځان سره ولري چې د شرف الدین اشرف، حشمت شهیدي، شفیق الله شفق او عزت الله دولتزي نومونه په کې دي. کرېکټ بورډ په یوه اعلامیه کې ویلي، کوم لوبغاړي چې د ټاکنیزې کمېټې له خوا نه دي غوره شوي، لامل یې دا دی چې له معیارونو سره برابر نه وو. په دې

کپتان	۱ - محمد نبي عیسی خېل
مرستیال کپتان	۲ - نوروز منګل
بیټسمن	۳ - محمد اصغر ستانکزی
بیټسمن	۴ - سمیع الله شینواری
وېکټ ساتونکی	۵ - افسر خان ځاځی
بیټسمن	۶ - نجیب الله ځدراڼ
بیټسمن	۷ - ناصر جمال
منډې وهونکی	۸ - میرویس اشرف
منډې وهونکی	۹ - ګلبدین نایب
تېز توپ اچوونکي	۱۰ - حمید حسن
تېز توپ اچوونکي	۱۱ - شاپور ځدراڼ
تېز توپ اچوونکي	۱۲ - دولت ځدراڼ
تېز توپ اچوونکي	۱۳ - افتاب عالم
منډې وهونکی	۱۴ - محمد جاوید احمدي
بیټسمن	۱۵ - عثمان غني
	احتیاطي لوبغاړي
	۱۶ - شفیق الله شفق
	۱۷ - شرف الدین اشرف
	۱۸ - عزت الله دولتزي
	۱۹ - حشمت الله شهیدي

آیرلنډ پروړاندې او د ۲۰۱۵ د نړیوال جام سیالیو کې، چې په استرالیا او نوي ژېلنډ کې جوړېږي، برخه واخلي. د ۱۵ کسیزه لوبډله کې شهزاد، شفق، حمزه هوتک او شهیدي نه دي شامل شوي.

په بیټنګ کې استرالیا ته د کوهلي او رهاني تاریخي ځواب

هند او استرالیا تر منځ د دریمې ټیسټ لوبې پر دریمه ورځ بیټنګ کې ویرات کوهلي او اجنکې رهاني تاریخي ملګرتیا وکړه او په ګډه یې ۲۶۲ منډې جوړې کړې. د دوی د ملګرتیا په مټ هند د استرالیا د ۵۳۰ منډو په ځواب کې د دریمې ورځې تر پایه ۴۶۲ منډې کړې وې او ۸ لوبغاړي یې سوځېدلي وو. د سر لوبغاړي مورلي ویجې له ۴۸ منډو وروسته ویرات او رهاني بیټنګ کې ملګرتیا پیل کړه او د هند منډې یې له ۱۴۷ نه ۴۰۹ ته ورسولې. کوهلي پر ۱۶۹ او رهاني پر ۱۴۷ منډو وسوځېدل خو پاتې لوبغاړو بیه لوبه و نه شوای کړای. یو مهال هند پر ۴۰۹ منډو ۳ لوبغاړي له لاسه ورکړي وو خو د استرالیا بالرانو د هند پاتې ۵ لوبغاړي په ۵۳ منډو وسوځول. د استرالیا له خوا نېر بالر راین هریس ۴ او ورو توپ اچونکي نتن لاین ۲ وېکټې ترلاسه کړې. بل خوا سریلنکا د نیوزیلنډ پر وړاندې د لومړۍ ټیسټ لوبې پر دریمه ورځ بیټنګ کې خپلې مبارزې ته ادامه ورکړه. که څه په لومړي انګز کې ټوله لوبډله یوازې په ۱۳۸ منډو سوځېدلې وه خو په دوهم انګز کې د سریلنکا لوبوهونکو په پرتلیز ډول ښه لوبه ننداریو ته وړاندې کړه. دوی د دریمې ورځې تر پایه ۲۹۳ منډې کړې او ۵ لوبغاړي یې سوځېدلي وو چې د خوان بیټسمن دېموت کروناراتنې ۱۵۲ منډې په کې د پام وړ وې. د ده تر څنګ لوبډلمشر انجیلو متیوز د ورځې تر پایه ناسوځېدلي ۵۳ منډې کړې وې. په لومړي انګر کې د نیوزیلنډ ۴۴۱ منډو ته په پام سره،

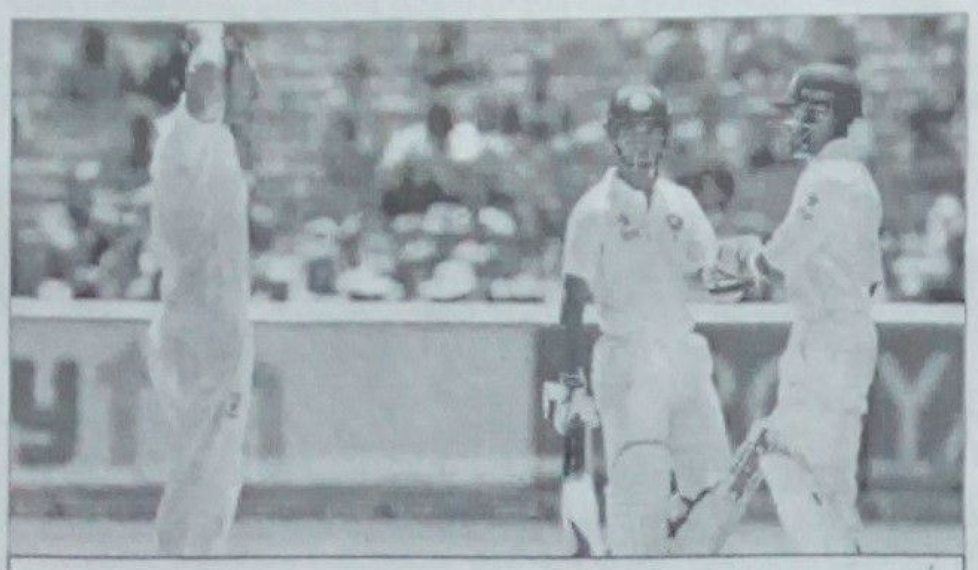

کوهلي پر ۱۴۹ او رهاني پر ۱۴۷ منډو وسوځېدل خو پاتې لوبغاړو ښه لوبه و نه شوای کړای.

سریلنکا اوس هم له نیوزیلنډ ۱۰ منډې شاته دي. د نیوبلنډ له خوا ټرینټ بولټ ۳ او نیم ساوتي او جیمي نیشم یوه، یوه وېکټه واخیسته. د سویلي افریقا او ویسټ انډیز تر منځ په دوهمه ټیسټ لوبه کې بیا کوربه سویلي افریقا برلاسې ښکاري. دوی د لوبې پر دریمه ورځ ۳۳۱ منډې کړې او ۶ لوبغاړي یې سوځېدلي دي. د سویلي افریقا د سر لوبغاړي ډین ایلګر او بل ځوان بیټسمین فف ډوپلیسیس سلیزې ووهلې. د ویسټ انډیز له لوري جیروم ټیلر او شنن جبریل دوه، دوه او کیروي پیترز او جېسن هولډر یوه، یوه وېکټه اخیستې ده.

سعید اجمل د کرېکټ نړیوال جام په سیالیو کې نه شي لوبېدی

تکړه توپ اچونکي سعید اجمل خېل نوم د کرېکټ ۲۰۱۵ کال نړیوال جام سیالیو لپاره د پاکستان د لوبډلې له لیست ایستلی دی څکه لا یې د بالنګ په (اکشن) د کرېکټ نړیوالې شورا (آی سي سي) له خوا نه ده منل شوې. ۳۷ کلن اجمل په تېرو درېیو کلونو کې د پاکستان له خوا تر ټولو ډېرې وېکټې اخیستې دي. بالنګ کې پر نوموړي سږ کال د سپتمبر په میاشت کې د آی سي سي له خوا بندیز ولګول شو. د اجمل تر څنګ د پاکستان پر الرونډر محمد حفیظ هم د توپ اچونې د ناسمې بڼې له کبله بندیز لګول شوی دی. حفیظ د خپل بالنګ بڼې بدلولو هڅه کړې او اوس غواړي د آی سي سي تر څار لاندې په نوې بڼه د بالنګ ازموینه ورکړې. د جنورۍ ۷مه د کرېکټ نړیوال جام سیالیو لپاره د ۱۵ کسیزې لوبډلې د اعلان وروستۍ نېټه ده. که څه هم د اجمل نوم د پاکستان په لومړني لیست کې شامل و خو د غیرقانوني بالنګ بڼې له کبله یې نوم له لیسته وایستل شو. نوموړی غواړي تر هغو د بالنګ بڼې پر سمون کار وکړي او د پاکستان په کورنیو سیالیو کې ولوبېږي چې ډاډه شي د آی سي سي ازموینه ترسره کولی شي. د پاکستان د کرېکټ بورډ مشر شهریار خان وویل (سعید اجمل له نړیوال جام خپله لاس په سر شو، مونږ به دې خږ وو، که اجمل له نړیوال جام مخکې ازموینه ورکړې او پاتې راشي نو بیایې پر بالنګ یې بندیز تر یو یا دوو نورو کلونو وغځول شي چې دا به د ده د لوبیز ژوند د پای په معنا وو. په ورته وخت کې د پاکستان کرېکټ بورډ نړیوال جام سیالیو او نړدې راتلونکې کې نورو لوبو لپاره د معین خان پر ځای نوید اکرم چیما د لوبډلې د منیجر په توګه ګومارلی دی. د کرېکټ ۲۰۱۵ کال نړیوال جام په استرالیا او نیوزیلنډ کې د فبرورۍ له ۱۴مې د مارچ تر ۲۹مې ترسره کېږي. افغانستان به د نړیوال جام خپله لومړۍ لوبه د فبرورۍ پر ۱۸مه د بنګله دیش پر وړاندې کوي.

۳۷ کلن اجمل په تېرو درېیو کلونو کې د پاکستان له خوا تر ټولو ډېرې وېکټې اخیستې دي

د ملي لوبډلې یو شمېر لوبغاړو په کرېکټ بورډ کې د بدلون ستاینه وکړه

ملي لوبغاړو د نوي مدیریت ټاکنه یو نېک اقدام وباله. دوی زیاته کړه چې، اوس مهال دوی په ذهني ډول خورا آرامه دي او د نوي مدیریت فعالیتونه به په کرېکټ کې د نویو او پراخو لاسته راوړنو لپاره ته ډېره اغېزمنتیا ورکړي. د کرېکټ چې، تاسې زمونږ ستوري پاست او مونږ به ستاسې د خدمتګارانو په توګه په اداري چوکاټ کې اسانتیاوو ته د ودې ورکولو لپاره کار کوو. نوموړي ملي لوبغاړو ته وویل چې دوی باید مدام په لوبه او لوبغالي تمرکز وکړي چې هېواد او

بورډ اجرایوي رییس شفیق الله ستانکزي ملي لوبغاړو ته وویل هېوادوالو ته مدام لاسته راوړنې او ویاړونه راوړي.

ټنډولکر د نړیوال جام سفیر وټاکل شو

د کرکټ نړیوالې ادارې د دوشنبې په ورځ اعلان وکړ چې دغې ادارې لخوا د هندوستان پخوانی پیاوړی لوبغاړی سچن ټنډولکر د راتلونکي نړیوال جام لپاره سفیر ټاکل شوی. دغه مقام به د ټنډولکر لپاره دوهمه ستره لاسته راوړنه وي. له دې مخکې هم ټنډولکر د ۲۰۱۱ زېږدیز کې په بنګله دیش او سریلانکا کې د کرېکټ سیالیو لپاره سفیر ټاکل شوی و. د دغه مقام په اساس به ټنډولکر د دغې سیالۍ په اړه د خلکو هڅول او د سیالۍ په پرمختګ او مالي مرستو لپاره د خیني کمپنیو هڅولو دنده په غاړه ولري. د کرېکټ دغه سیالۍ به روان کال د فیبرورۍ په میاشت کې نیوزیلنډ او استرالیا کې ترسره شي. ټنډولکر تېر کال له کرېکټ څخه استعفا وکړه نوموړی د هندوستان لپاره په ۲۰۰ ټیسټ او ۴۶۳ یو ورځنیو سیالیو کې لوبېدلی ټنډولکر د کرېکټ نړۍ یو له ځلاندو ستورو څخه ګڼل کېږي. وموړی د هندوستان لپاره ۲۴ کاله لوبه کړې او دغو لوبو کې یې

۳۴۳۵۷ منډې جوړې کړې او ۱۰۰ سلیزې یې وهلې دي. ټنډولکر په نړیوالو جامونو کې تر ټولو زیاتو منډو جوړولو ریکاډ لري نوموړی په نړیوالو جامونو کې ۴۵ لوبې کړې او دغو لوبو کې یې ۲۲۷۸ منډې جوړې کړې.

ریال مادرید: ګرېټ بیل په ۳۰۰ ملیون یورو هم نه پلورو

د ریال مادرید شخصي لوبډلې مشرانو د مانچسټر یونایټډ لوبډلې ته ویلي چې ګرېټ بیل په ۳۰۰ ملیون یورو هم نه پلورې. منچسټر یونایټډ لوبډلې وروسته له هغې د ګرېټ بیل پیرېدلو غوښتنه وکړه چې یوې نجومي دغې لوبډلې ته ویلي چې له ګرېټ بیل سره به دغه لوبډله ډېرې بریاوې تر لاسه کړي. ګرېټ بیل د ریال مادرید مشر د خوښې لوبغاړی او د دغې لوبډلې یو له مهمو لوبغاړو څخه دی، چې د هغه په اساس چې ریال مادرید لوبډله په هیڅ ډول نه غواړي دغه لوبغاړی وپلوري. ګرېټ بیل څه موده مخکې د ډېر اوچت قیمت په بدل کې ریال مادرید لوبډلې ته راغی خو نوموړي ډېره لږه موده کې خپل ارزښت د ریال مادرید لوبډلې ته ګرېټ بیل وپلورو نه په ۱۵۰ ملیون

ثابت کړ. دغه لوبغاړی په ډېرو مهمو سیالیو کې لکه اروپا، د اروپا سوپر جام او د نړۍ شخصي لوبډلو جام کې به وځلېد او ځان یې د ریال مادرید لوبډلې تکړه او مهمو لوبغاړو منځ کې ځای کړ. د ریال مادرید مشرانو د منچسټر یونایټډ لوبډلې ته وویل «مونږ نه غواړو یورو او نه هم په ۳۰۰ ملیون یورو» بیل اوسمهال ۲۵ کلن دی او کولی شي ډېر پرمختګ وکړي.

نیوزیلنډ د سریلانکا لوبډلې ته په ۸ وېکټو ماتې ورکړه

د سریلانکا او نیوزیلنډ ټیسټ لوبه د نیوزیلنډ لوبډلې په بریا پای ته ورسېده. دغه لوبه کې نیوزیلنډ د سریلانکا لوبډلې ته په ۸ وېکټو ماتې ورکړه. د لوبې پچه سریلانکایي لوبډلې مشر وګټله او سیالې لوبډلې ته یې د توپ وهنې بلنه ورکړه. نیوزیلنډ لومړی وار توپ وهنه کې خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۴۴۱ منډې جوړې کړې چې دغو منډو کې د مېککلم ۱۹۵ منډې د یادولو وړ دي. د سریلانکا لپاره لکمل او متیوز درې درې وېکټې اخیستلو سره بریالي شول. سریلانکایي لوبډلې د توپ وهنې په برخه کې پاتې راغلل او خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره یې ۱۳۸ منډې جوړې کړې چې دغو منډو کې ۵۰ منډې د متیوز لخوا جوړې شوې وې. د نیوزیلنډ لپاره بولټ ۳، واګنر ۳، ساوتي ۲ او نیشم ۲ وېکټې واخیستې. نیوزیلنډي لوبډلې بیا هم د سریلانکا لوبډلې ته د توپ وهنې بلنه ورکړه خو دوهم وار توپ وهنه کې سریلانکایي لوبډلې ښه لوبه وکړه او خپل ټول لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۴۰۷ منډې جوړې کړې. دوهم وار توپ وهنه کې کاروناراتنې ۱۵۲ او متیوز ۶۶ منډې جوړولو سره به وځلېدل. د نیوزیلنډ لپاره بیا هم بولټ او سوتي څلور څلور وېکټې اخیستلو سره به وځلېدل. نیوزیلنډ خپل دوهم وار توپ اچونه د یو اسان هدف (۱۰۵ منډې) په تعقیب پیل کړ. نیوزیلنډ خپل دوه لوبغاړي له لاسه ورکولو سره ۱۰۷ منډې جوړې کړې او سیالې لوبډلې ته یې په ۸ وېکټو ماتې ورکړه.

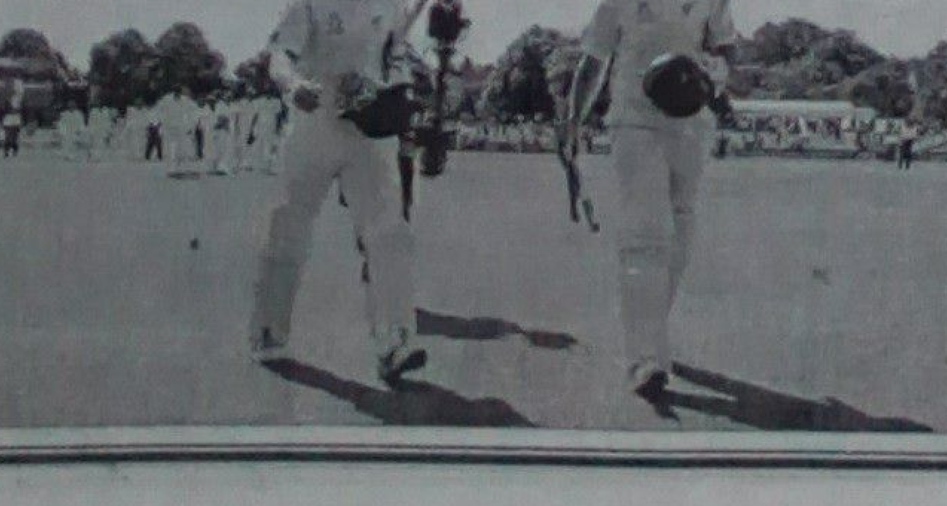

د توغندي لګېدو له امله د والیبال لوبې ۷ نندارچیانو ته مرګ ژوبله واوښته

د میدان وردګو ولایت نرخ ولسوالۍ د عمرخېلو په ابده خېلو سیمه کې د شنبې په ورځ ناوخته د والیبال په لوبغالي کې د توغندي د لګېدو له امله د دغه لوبې ۲ نندارچیان شهیدان شوي او ۵ نور ټپیان دي. دغه پېښه شنبې مازیګر د نرخ ولسوالۍ د عمرخېلو حوزې په ابده خېلو سیمه کې د دوو لوبډلو ترمنځ د والیبال د سیالۍ پرمهال رامنځته شوه. د یادې پېښې د یوه تن ټپي روغتیایي وضعیت هم ناندېښمن ویل دي. د میدان وردګو سرپرست والي ښاغلي عبدالمجید خوږیاني پر یاده پېښه خپله ژوره خواشیني څرګنده کړې، شهیدانو ته یې جنت الفردوس، کورنې غړو ته یې د زړه صبر او ټپیانو ته یې د بېړنۍ روغتیا هیله کړې. نوموړي د ښوونځیو پر زده کوونکو، لوبغاړو او عامو ولسونو ورته بریدونه نه بښوونکي عمل بللی

اقتصاد او سوداګري

د اسلام د ستر لارښود حضرت محمد مصطفی (ص) نېکمرغه زوکړه

شاه محمود درویش

په واقعیت سره زموږ د تاریخ لوموړی پړاو هغه وخت پیل شو چې پاک الله (ج) د مکې مکرمې له اطلو ځخه حضرت محمد (ص) نبوت ته غوره کړ او هغه ته یې امر وکړ چې د انسانی ژوند بنسټ د پاک خدای (ج) په توحید، پر آخرت په ایمان لرلو، د الهی رسالت پر منلو او له هغه ځخه په پیروۍ اېښکاږ اوپیاوړی کړي، حضرت رسول اکرم (ص) د عبدالله زوی او د عبدالمطلب لمسی او مور یې بی بی

خلوپښت کلن و، چې قرآن کریم د پاک الله (ج) له لوري د حضرت جبرئیل امین په واسطه آیت آیت پرې نازل شو، مبارک آیتونه د «درویشتو» کلونو په اوږدو کې پر حضرت محمد (ص) باندې نازل شول او خپله حضرت محمد (ص) هم په خلوېښت کلنۍ کې د پیغمبرۍ سپېڅلې دندې ته مبعوث شو، په ځینو روایاتو او د لیکوالو په لیکنو کې هم داسې راغلي دي، کله چې حضرت محمد (ص) د خالق متعال له خوا

او تقدیر داسې نه و، بلکې په خپله هغه کسان یې چې د هغه مبارک د لارې د خدای کړي خپل د زمانې په اوږدو سره د خپلو اعمالو او ناروا چارو په سزا ورسول او یا د هغوی ځینې د اسلام د سپېڅلي دین رښتیني پیروان شول، حضرت محمد (ص) له کوچنیوالي ځخه ډېر هوښیار او د ښو اخلاقو ترولکي و، نو ځوانی ته په رسېدو سره یوې سوداګرې ښځې: بی بی خدیجې: خپلې د سوداګرۍ چارې د هغه مبارک ته وسپارلې، بیا وروسته یې واده هم ورسره وکړ، حضرت محمد (ص) د کار په دومره امانتدارۍ، رښتینوب او صداقت سره ترسره کړ، چې د امین لقب یې خپل کړ او په عربو کې په امین مشهور شو، بیا وروسته یې د عبادت له پاره د «حرا» غار ځای ته غوره کړ او په همدغه ځای کې د جبرئیل امین په واسطه لومړنی پنځه آیتونه د «اقرا» په نوم وربانديې نازل شول چې له هغه سره سم جناب حضرت محمد (ص) له د اسلام ستر لارښود او وروستی پیغمبر د پاک الله (ج) د عبادت کولو له پاره د دعوت سره ددنده ورپه غاړه شوه او جناب رسول اکرم (ص) د پاک الله (ج) له حکمونو سره سم د دعوت کار پیل او دغه دروند او روستی شیبې پورې یې دغه عظیم مسوولیت په ښه توګه پرمخ یووړ او د اسلام نور یې په ټوله نړۍ کې خپور کړ، نو پر له شکه چې اوس هم د ټولو مومن مسلمانانو او علماوو او پوهانو کرامو مسوولیت دی چې په ګردې بشري نړۍ کې د اسلام مبین دین له دعوت چارې پرمخ بوځي او د جناب حضرت محمد (ص) په نقش قدم باندې پرمخ ولاړ شي تر هغو چې د نبوي ګوا ځروي نېکمرغی یې په برخه شي

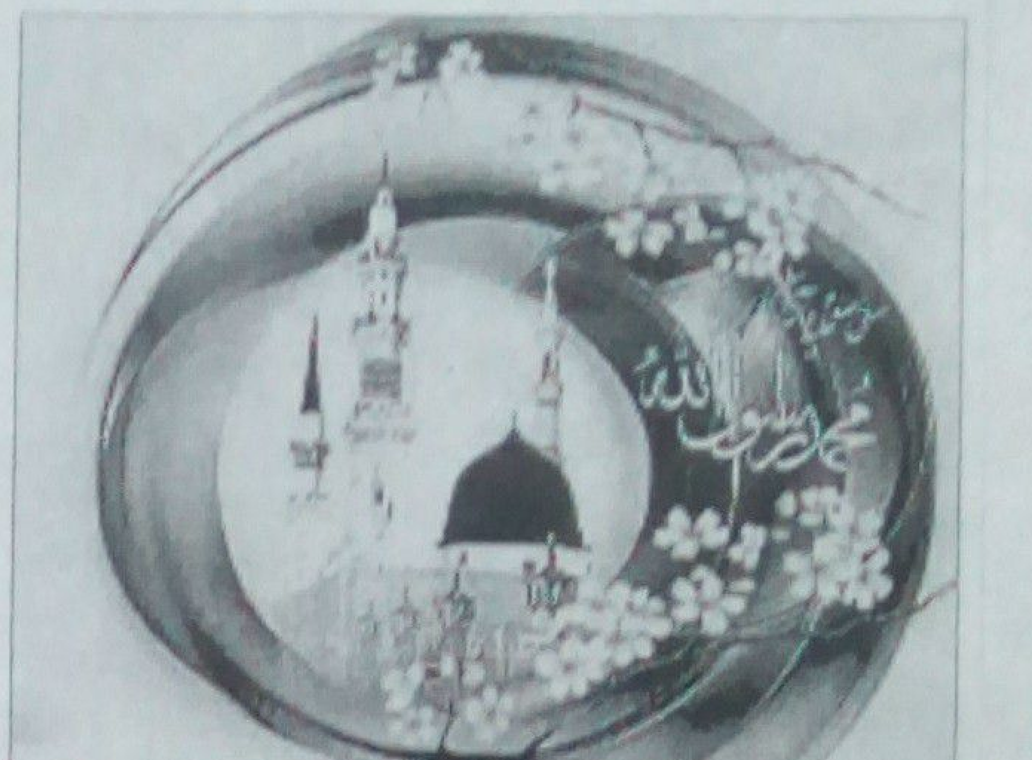

آمنه او رضاعي مور یې بی بی حلیمه نومېده، حضرت محمد (ص) په «۵۷۱» میلادي کال د ربیع الاول په دولسمه نېټه

د دوشنبې په شپه د مکې مکرمې په ښار کې سترګې نړۍ ته پرانیستلې او د هغه مبارک ورځ له همدې امله د اسلام د ستر لارښود د زوکړې ورځ ده او د مولود شریف په نامه یادېږي، د اسلام د ستر لارښود له زېږېدو مخکې د هغه بزرګوار پلار عبدالله مړ شو او د شپږ کلنۍ په عمر د هغه مور وفات شوه او په «۸» کلنۍ یې نیکه ابوطالب هم وفات شو، پاک خدای (ج) په کوچنیوالي کې خپل حبیب یتیم کړ او د هغه په مبارک وجود کې یې خپله خدایي ځرګنده کړه، هغه حضرت

دغه عظیم امر ته موظف شو او د اسلامي شریعت د احکامو د تبلیغ دنده ورپه غاړه شوه، له ډېرو ستونزو او کړاوونو سره مخامخ شو، ځکه تر دغه له دومره پیغمبرانو سره لاس او ګرېوان وه چې د حق او حقیقت د اورېدو له پاره یې امکانات نه درلوده، نو همدغه علت او موجب و، چې د الهي رسالت او آسماني لارښوونو پروړاندې ځینو ښونه پیدا کېدل او دغه ډېر مخالف مخه نیول کېده، آن تر دې چې ځینې کفار د حضرت محمد (ص) د دغه منځه وړلو په فکر کې شول او غوښتل یې د دغه الهي نور او د لارې ځراغ چې د دوی د ظلم او تیرې د مخنیوي له پاره نازل شوی و له منځه یوسي، خو الهي حکمت

د پاکستان سره سوداګریزې ستونزې لا نه دي حل شوي

افغان سوداګر وایي چې اسلام اباد ته د جمهور رییس محمد اشرف غني د سفر نه د یوې میاشتې په تېرېدلو سره لا هم پاکستانی چارواکو د افغانستان او پاکستان ترمنځ د ترانزیټي سوداګرۍ په برخه کې د پرتو ستونزو د حلولو لپاره خپلې وعدې نه دي عملي کړي. ټردې یوه میاشت وړاندې جمهور رییس غني پاکستان د خپل سفر په وخت پاکستانی چارواکو سره په دغه هېواد کې د افغان سوداګرو د ستونزو د حل لپاره یو لړ وعدې کړې وې. د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو د خونې مرستیال خان جان الکوزی وایي چې پاکستان ته د ښاغلي غني د سفر په وخت پاکستانی چارواکو د ۲۴ ساعتونو او ۴۸ ساعتونو په موده کې د یو شمېر ستونزو د

سوداګرۍ او صنایعو د خونې مرستیال وایي لړ لولو عمده مسئلې چې د پاکستان له لارې افغان سوداګر ورسره مخ دي یوه یې د کراچۍ په بندر کې د افغان سوداګرو د مال د لشریح کولو او د ګرامپیش مسئله ده چې اوس هم د پنځلسو نه تر شلو ورځو پورې وخت اخلي او بله مسئله د کراچۍ د بندر نه تر پېښوره د افغان سوداګرو د مالونو په سر د زیاتې کرایې مسئله ده چې یوازې د پاکستان د یوه ترانسپورتي شرکت له لارې د مالونه انتقالېږي.

ښاغلي الکوزي وویل: په بازار کې د یو موټر کرایه ده دوه لکه ده خو له موږ نه پنځه لکه اخلي دا یو ظالمانه حرکت دی د نړۍ په هېڅ ځای کې په ترانزیټي اصولو کې دا نشته چې د بهرنیو سوداګرو د مالونو لپاره به یو قانون

ستونزې شته دي، اثاثه باوري هم چې په راروانو ورځو کې به اسلام اباد ته د افغانستان د هیات د سفر وروسته دا ستونزې حل شي، ځکه چې پخپله د پاکستان صدراعظم نوازشریف د دغو ستونزو د هوارولو وعده کړې وه. ښاغلي فوقندي وایي چې د پاکستان حکومت د افغان سوداګرو د ستونزو د هوارولو لپاره تر ۹۰ ورځو پورې موده ټاکلې چې لا هم نه ده پوره شوې او هیله ده چې ستونزې به په دغه موده کې حل شي. د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو د خونې چارواکي وایي چې ټاکل شوې دا هیات به په راتلونکې اوونۍ د روان عیسوي میاشتې په پای کې او یا هم د جنورۍ په لومړۍ ورځ اسلام اباد ته لاړ شي. د پاکستان د سوداګرۍ وزیر انجینر دستګیر خان تېره اوونۍ په اسلام اباد کې خبریالانو ته وویل چې هېواد یې غواړي بل کال ته په افغانستان سره د سوداګرۍ کچه دوه چنده زیاته کړي. پاکستان حکومت هیله لري چې افغانستان سره د سوداګرۍ په برخه کې ستونزې به د اپټکا د کمیسیون له لارې حل کړي د همدې له امله پاکستانی چارواکي د اپټکا د غونډې د جوړېدو غوښتنه کوي. د افغانستان او پاکستان ترمنځ د اپټکا کمیسیون چې تر ډېره حده تخنیکي مسئلو په باب کار

حلولو وعده کړې وه چې تر اوسه لا هم پرې عمل نه دی شوی. خان جان الکوزي امریکا غږ سره په مرکه کې وویل چې پاکستان ته د جمهور رییس غني د سفر وروسته افغانستان او پاکستان یوازې د دوارو هېوادونو د سوداګرو لپاره د ویزې اسانتیاوو برابرې کړې دي. ښاغلي الکوزي وویل: «تر اوسه دوې مسئلې یوه د پاسپورټ او ویزې مسئله ده چې د سوداګرو لپاره یو اړخ حل کړې ده، او بله مسئله د جواز مسئله ده چې افغان سوداګرو ته یې په کراچۍ کې غوښتنه اوس جواز نه غواړي او په نورو لږ مسئلو چې حل شوې وو نورې مسئلې یې حل شوې او پاتې نورې لا حل نه دي.» د افغانستان د

جوړېږي او د خپلو خلکو لپاره بل قانون». د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو وزارت هم منی چې د دوارو هېوادونو ترمنځ د سوداګرۍ په برخه کې ډېرې ستونزې هوارې شوې نه دي خو د هغې لپاره پورې لا ورځې شته چې پاکستانی چارواکو یې افغان جمهور رییس ته د هوارولو وعده کړې ده. دغه وزارت ویاند مسافر قوقندي امریکا غږ ته وویل چې تر ډېره د افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو د وزارت یو هیات د ستونزو د هوارولو په سر د خبرو لپاره پاکستان ته لاړ شي. ښاغلي قوقندي وایي چې اسلام اباد ته د هیات د سفر نېټه لا نه ده ټاکل شوې. هغه وویل: «هغې چې موږ یې غواړو اوس هم د سوداګرۍ او ترانزیټ په برخو کې

کوي د دوارو هېوادونو ترمنځ د ترانزیټ او سوداګرۍ په برخه کې د لاسلیک شوي تړون اړیا نه مخې جوړ شوی دی په افغانستان او پاکستان کې سیاسي او امنیتي ستونزو د دوارو هېوادونو ترمنځ په سوداګرۍ هم اغېزه کړې ده په اوس وخت کې افغانستان او پاکستان په څپلو کې د دوه نیم میلیارده ډالره په ارزښت اګره ورکړه لري. افغانستان د سوداګرۍ او صنایعو وزارت وایي چې تر اوسه فیصدو پورې یې پاکستان ته صادرات زیات شوي دي. دا وزارت وایي چې د دوارو هېوادونو ترمنځ د رسمي سوداګرۍ سربېره هر کال تر اوه سوه میلیونو ډالرو پورې د قاچاق له لارې هم راکړه ورکړه تر سره کېږي

خلکو ته د کار د زمینې د برابرولو او د کورنیو تولیداتو د پراختیا پر مټ اقتصاد وده کوي

کارګران او بزګران د ټولنې په سوکالۍ او پرمختګ کې زښته ډېر رول لري او له دې حقیقت ځخه څوک سترګې نه شي پټولای. په افغانستان کې د جګړو د دوام له امله تولیدي فابریکو او د کرنې کاریزونو او ځمکونو ډېر زیانونه ورسېدل او په پایله کې کارګران او بزګران وزګار شول چې دا لړۍ تر ننه پورې دوام لري او باید، چې د دې کړکېچ پدیدې ته د پای ټکی وکېښودل شي په دې اړه هېواد ورځپاڼې د افغانستان د کارګرانو د ملي اتحادیې له دویم مرستیال غلام علي بریال سره مرکه کړې، چې تاسې درنو لوستونکو ته وړاندې کېږي

پوښتنه: د اقتصادي ودې له پاره باید څه وکړو؟

ځواب: کارګرانو ته د کار د زمینې برابرولو او تولید له لارې اقتصادي پرمختیا منځ ته راتلای شي. د افغانستان د کارګرانو او کار کوونکو ملي ټولنه په دې اند ده، چې په هېواد کې له اقتصادي پلوه بنسټیزې چارې ترسره شي، چې دغه کارونه په ځانګړې توګه د کرنې د میکانیزه کولو لپاره: د اوبو د مهارولو او همدارنګه د بندونو د جوړولو لپاره او د نورو فابریکو او کارخانو، چې کلونه کلونه یې په هېواد کې فعالیت لاره او اوس له فعالیت ځخه لوېدلې دي د دغو د فعالو او بیا رغاونې لپاره او همدارنګه د کانونو د یوه منظم پلان له مخې د دغه د دراسې تو لپاره باید کار وشي. یوه بله مهمه مسئله چې تر اوسه پورې په افغانستان کې نه ده اواره شوې، هغه داده، چې د غیر رسمي اقتصاد، چې په هېواد کې هېڅ عاید نه هغه ځخه نه ترلاسه کېږي: هغه د دست فروشانو او پلورونکو ستونزو ده، چې دغه بې وزلي کسان د هېواد په بیلابېلو ښارونو کې په کار بوخت دي، خو له بده مرغه، چې دولت د دوی د ستونزو د لرې کولو لپاره پاملرنه نه ده کړې او یا د قانونیت خواته یې نه دي بولي د

دوی د قانوني کېدو له لارې د افغانستان حکومت په میلیونونو افغانی عاید ترلاسه کولای شوای

او همدارنګه د مالیاتو د منظم راټولولو له لارې، ترډې شیبې، چې موږ ګورو په ګمرکاتو کې نوړماتونه، چې له بهر ځخه راوړل کېږي د هغو لپاره د مالیې د راټولولو تنظیم شوي کارونه نه دي ترسره شوي د افغانستان د کارګرانو اتحادیه په دې اند ده چې که چېرې دولت د کړ شویو مسئلو ته پاملرنه وکړي: انشاء الله افغانستان به د یو ځپلواک او پرځپلو پښو د دریدلي اقتصاد خاوند شي

پوښتنه: د کارګرانو د وزګارتیا د لرې کولو لپاره کومه لاره غوره بولئ؟

ځواب: دا یو تریخ واقعیت دی: چې په افغانستان کې په میلیونونو کسان وزګار دي او د وزګارتیا د ستونزې له امله په بیلابیلو فسادونو کې ښکیل شوي دي: چې له هغې جملې ځخه یوه طبقه هیرویین ځکوونکي دي، چې د ښار په هره برخه کې چې وګورئ لیدل کېږي، یا هغه کسان، چې په افغانستان کې په ځان وژونکو او انتحاري او انفجاري عملونو لاس پورې کوي، داټولې ستونزې د وزګارتیا ځخه زېږېدلې دي. که چېرې د افغانستان دولت منظم او مشخص پلان په تېره بیا د کار او ټولنیزو چارو وزارت او همدارنګه سکتوري وزارتونه ولري او له مخې یې اقدامات وکړي، هغه زیات بدمرغي او ناخوالې به له منځه یووړلای شي دولت باید یوه هراړخیزه ستراتیژي د وزګارتیا د ستونزې د له منځه وړلو لپاره جوړه کړي

او د اخیره له امنیت سره تړلې ده که چېرې امنیت او د کار زمینه خلکو ته برابره کړای شي، موږ په دې اند یو، چې په دې لوګه ستونزې له منځه تللی شي. د کارګرانو او کار کوونکو ملي اتحادیې له کلونو راهیسې خپلې دغه غوښتنې دولت ته ورکړې دي

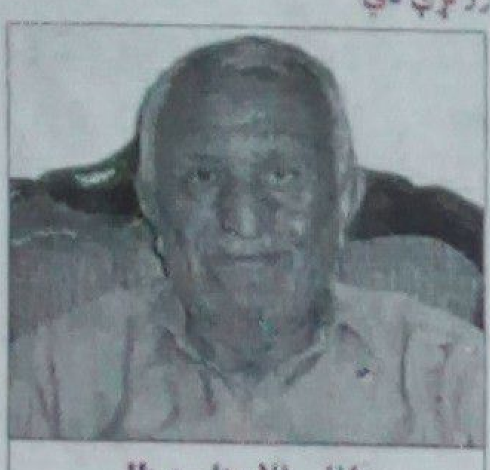

ښاغلی غلام علي بریال

موږ هیله من یو، چې نوی دولت به په دې باندې بریالی شي، چې یوه ځانګړې ستراتیژي د وزګارتیا او نا امنۍ د له منځه وړلو لپاره ولري، دولت اوس په دې اړه کار کوي که چېرې دغه چارې ترسره شي، نو افغانستان او خلک به یې نېکمرغه او به ژوند کې بریالي شي

پوښتنه: اوس د کارګرانو وضعیت په څه حال کې دی؟

ځواب: د کارګرانو ملي اتحادیه اوس په دې اړه ده، چې کارګران په ناوړه او انتهایي حالت کې دي، په دې مانا، چې تر دلې شیبې، چې سره خبرې کوو یوه کاري منظمه زده سواندې کابینه، چې ورته چټکه اړتیا ده، باید چې پارلمان ته وروپېژندل شي او به وزارتونو کې هغه کسان، چې

مسلکي، هېوادپال، پوه او زده سواندي وي وزارتونو ته وروپېژندل شي او پرمخ ونډو پیل وکړي او بیا د کار کولو ځانګړي ستراتیژي ولري کېدای شي، چې افغانستان له کړکېچن او بحراني حالت ځخه خلاصون ومومي. اوس کارګران په کابل او ولایتونو کې حیران او سرګردانه ګرځي او هره ورځ په لس ګونو زره کارګران په چوکونو کې ولاړ دي، چې ورته هیڅ ډول کار نه شته. زموږ په اند د کار اوسنی قانون؟ چې د بیاکتنې خواته ځي په دې کې د کارګرانو د ژوند د ښه کولو او د کار د زمینې د برابرولو لپاره باید مواد په کې ځای پرځای شي. موږ هیله لرو، چې د دغه چارې په کرار کرار ترسره شي

پوښتنه: د کارګرانو د اقتصادي ودې لپاره سناسې غوښتنه له نوي دولت ځخه څه ده؟

ځواب: د کارګرانو ملي اتحادیه له نوي دولت ځخه غوښتنه لري، چې کارګرانو ته دې د کار زمینه برابره کړای شي او که چېرې دولت دغه کار، ونه کړي نه ډیلونو او سرکونو جوړول او همدارنګه کانونه راوله سپړل شي او داوبو او بریښنا بندونه جوړ نه کړای شي، موږ به له دغو پرابلمونو سره، چې ورته مخ کولنه ونیوله صبح او سو تو زموږ هیله داده، چې نوی دولت

، چې د ښاغلي محمد اشرف غني په مشرۍ راتلونکې ته شوی دی موږ عملاً ورځخه کارګرانو ته د کار د زمینې برابرول غواړو

هېواد _ نوري

د جرمني لښکر هم په هدفمنو

او د هغوی پر ښځوټو هوایي بریدونه کوي. په جرمني کې له کلونو راهیسې پردې بحث روان دی: چې د دغه هېواد لښکر او استخباراتي سازمان د پیلوټو الوتکو په پرځلولو کې څه ډول ونډه لري. په افغانستان کې د دې په مشرتوب لړسوال پوځي ماموریت تر ۱۳ کلن جګړه وروسته پای ته رسېږي په دغه ماموریت کې د جرمني د لښکر ونډه پخه زره عسکر وو په راتلونکي غیر جنګي ماموریت کې چې د جنوري میاشتې پر لومړۍ نېټه به د «ټېټګر لښکر ملاتړ» په نوم د افغان امنیتي ځواکونو د روزنې او سلامشورې په موخه پیل شي جرمني به ۸۵۰ عسکر ولري

استخباراتو اداري بي ان ډي موافقه کړې وه چې د یوه سمدستي خطر په موجودیت کې، کېدای شي چې په زرګونو شویو معلوماتو ځخه په «هدفمنو وژنو» کې کار واخیستل شي. بیله ورځپاڼه په ۲۰۱۱م کال کې د جرمني د استخباراتو اداري د یوه راپور په حواله: چې د طالبانو د قوماندان قاري یوسف په اړه وو لیکي: «له دغو معلوماتو ځخه به هدفمنو وژنو کې د متقابل برید یا ځکې په مقابل کې کار اخیستل جواز لري.» پر دې سربېره د جرمني دغلادیو استخباراتو د قاري یوسف د ځای پیدا کولو په مخه یو شمېر ټلیفوني شمېرې هم د هغوی په اختیار کې ورکړې وې. د افغانستان او پاکستان پر فضا د کلونو راهیسې د امریکا هوایي پوځ الوتنې کوي او پر وسله والو طالبانو

د ملي پروژو کنټرول او پیاوړي مدیریت سخته ...

په برخه کې پر نورو بانډوینه ائتلافونو ځخه را ووځو جمهور رییس غني ټینګار کړی چې د فواید ملي وزارت دې د پروژو او د هغو د مالي سرچینو مدیریت را منځته کړي او له دې لارې باید د سړک جوړولو قیمت راټیټ او کیفیت یې لوړ شي، ځکه افغانستان په اوسنیو شرایطو کې د لوړو قیمتونو توان نه لري مورد د ښاغلي ولسمشر د دغه پلان تود هرکلی کوو هغه به له دې وروسته د دغه پلان له مخې د انجنیري په ډګر کې کلکوونه هم تشخیص کړي ځکه ځه موده وړاندې یې د هېواد د رغښتیزو شرکتونو له ګیو انساتو سره په لیدنه کې له هغوی په

کلکه وغوښتل چې مسلکي انجنیران په ګوته کړي ځکه تر اوسه پورې مسلکي او نامسلکي کس د رغښتیزو شرکتونو اجازه لیکونه اخیستي وو او کله به چې د بهرنیو مرستو پر مټ کومې پروژې را وایستل شوې نو تر لاسه کولې به یې او بیا به یې پر بل شرکت پلورلې دا ډول شرکتونه په هېواد کې زښته ډېر دي او په پام کې ده چې حکومت به یې ځانګړي کړي او هغه ملي شرکتونه به د سیالي ډګر ته را ووزي چې د سترو پروژو د پلي کولو وس او وړتیا ولري په همدې هیله ولسمشر له په دغه پلان او د هېواد په نورو چارو کې د بریا دعا کوو

افغان اعلانات

کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان به خدمات انترنتي برای ده دفتر ساحوی وولایتی خویش در ولایات کندز، ګردیز، بدخشان، دایکندی، بامیان، غور، ارزګان، فاریاب، دفتر ساحوی کابل ودفتر مرکزی به سرعتهای مختلف با سرعت مجموعي 1MB/11MB مطابق مشخصات برای سال 2015 ضرورت دارد. شرکت های داخلی وخارجی که خواهش ارائه خدمات را به نرخ نازل داشته باشند، آفرهای خود را سربسته بعد از نشر اعلان الی 21 یوم کاری به منیجر عملیاتی کمیسیون واقع پل سرخ کارته سه سپرده شرطنامه ومشخصات را ملاحظه کرده میتوانند. جهت معلومات ووضاحت بیشتر، داو طلبان علاقه مند میتوانند در جلسه قبل از آفر ګشائی و مناقصه که بتاریخ 22/10/1393 ساعت 9 قبل از ظهر در سالون جلسات دفتر مرکزی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان دائر میګردد اشتراک نمایند. آفر ګشائی ومجلس مناقصه به تاریخ 4/11/1393 ساعت 9 قبل از ظهر در سالون جلسات دفتر مرکزی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان صورت میګیرد

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست محکمه ابتدائیه ولسوالی ورس ولایت بامیان به اطلاع رضا ولد محمدپناه ولدیت حاجی عباس مسکونه اوه تخت ونسوالی ورس میرساند تاجهت دعوی حق العبدی قتل پسر محمدرحیم ولد محمدنبی وتذکیت نقلي جان ازنشر اعلان الی پنجاه روز بریاست محکمه ابتدائیه ولسوالی ورس ولایت بامیان حاضر شود در غیرآن فیصله غیابی صورت ګرفته وتلکاه حق حق شکایت را نخواهد داشت. 5948

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد جواز به اسم شرکت لوژستیکی میرث امپایر لمتد مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاګردان مکتب ابتدائیه داکتر ... به یکه دربند حویلی

که حداقل 5 اطاق ویا بیشتر از ان داشته باشد ضرورت دارد. اشخاصی که ساحه نه کارته نو همچو تعمیر داشته باشند وطور کرایه بدهند درخواست های خویش را ازنشر اعلان الی بیست ویک روز کاری به مدیریت عمومی تهیه وتدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند. 5852

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت نمبر 00183231 سیاحتی به اسم الحرګل ولد دین ګل مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک ورق تعریف تشخیصیه مالیاتی به اسم رستورانت حاجی محمد حسین واقع مکروریان اول مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست ګمرک کابل درنظر دارد به تعداد 13 قلم اموال مختلف النوع ضبطی خویش را درهنګر های ریاست ګمرک کابل موجود میباشد درمحضر هیات مختلط لیلام نماید. اشخاصی که خواهش خریداری آنرا داشته باشند میتوانند بتاریخ 15/10/1393 روز دوشنبه ساعت ده بجه جهت اشتراک لیلام در ریاست ګمرک کابل حاضر باشند تضمین اخذ میګردد. 5850

◆ ◆ ◆ ◆

اداره ملی ستخرد بخاطر انتقال کارمندان خویش برای سال مالی 1394 در هفت مسیر که قرار ذیل است

- حرکت از اداره سرک نو الی سیاه سنګ رفت وبرګشت موتر استاته
- حرکت از اداره سرک نو شیوکی بالاتر مموزی رفت وبرګشت موتر استاته
- حرکت از اداره سرک الی چهل ستون وبرګشت موتر استاته
- حرکت از اداره ایستګاه عیسی خیل پغمان رفت وبرګشت موتر استاته
- حرکت از اداره الی کمپنی کمپنی رفت وبرګشت موتر استاته
- حرکت از اداره فامیلی های ریشخور رفت وبرګشت موتر کاستر
- حرکت از اداره پل خشک قلعه نو موتر کاستر

خط السیر طور دقیق درشرطنامه ذکر است موسسات وشرکت های ترانسپورتی ومسافربری راجستر شده که خواهش قرارداد آنرا داشته باشند درخواست های خویش را ازنشر اعلان الی بیست ویک روز به آمریت تهیه وتدارکات تسلیم نموده شرطنامه را در سی دی اخذ نمایند. آدرس اداره ملی ستخرد انسا سرک کابل جلال اباد سرک نو همجوار ریاست الفوتر شماره تماس 0752041446 5848

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد سند 2453 کرائی مربوط رهنمای مبریک دارنده جواز 3638 مورخ 92/12/14 واقع دوصد فامیلی رحمن مینه مربوط ناحیه هشتم به اسم حاجی عین الدین ولد حساجی امیرالدین مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاګردان لیسه دوغ اباد به یک دربند حویلی که حداقل 10 اطاق ویا بیشتر از آن داشته باشد ضرورت دارد. اشخاصی که ساحه ناحیه سیزدهم داشته باشند وطور کرایه بدهند درخواست های خویش را ازنشر اعلان الی بیست ویک روز کاری به مدیریت عمومی تهیه وتدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته

چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند. 5842

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاګردان لیسه دوغ اباد به یک دربند حویلی که حداقل 10 اطاق ویا بیشتر از آن داشته باشد ضرورت دارد. اشخاصی که درساحه نواباد دوغ اباد همچو تعمیر داشته باشند وطور کرایه بدهند درخواست های خویش را ازنشر اعلان الی بیست ویک روز کاری به مدیریت عمومی تهیه وتدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند 5843

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت مختلط وسهامی افغانی الموتر مقدار اهن پلیت سامان الات وپرزه جات داغمه ومستعمل مراده جات خویش را ازطریق لیلام بفروش میرساند. اشخاص حکمی وحقیقی واجد شرایط که خواهش خریداری اجناس مذکور را داشته باشند خود ویا نماینده قانونی خویش رأساعت 30: 9 قبل ازظهر روز 1393/10/17 به دفتر آمریت عمومی تخنیکی یک افغانی موتر واقع حصه اول خیرخانه مراجعه نمایند تضمین اخذ میګردد 5841

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت نمبر 00181462 به اسم حبیب الرحمن فیض مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت کمپیوتری دارای نمبر 5-0253691 به اسم عبدالفرید رسولی ولد نورمحمد مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد جواز سیر موتر پلیت 2134 خوست به اسم محمد رسول ولد محمد حسن مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد جواز نمبر 196 به اسم شرکت خدمات توریستی نجیب الله محمدی در مسیر راه کندهار کابل مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیواد
HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۳ ل د مرغومي ۱۰ مه د ۱۴۳۶ ق د ربیع الاول ۹ مه د 31/12/2014

په کرمې ایجنسۍ کې ښوونځي سوځول شوي

وسله والو پرون سهار په کرمه ایجنسۍ کې دوو ابتدایه ښوونځیو ته په داسې حال کې اور واچاوه چې چارواکو د وسله والو د حملو دګواښونو له امله د ژمي رخصتۍ تښخولي دي. په کرمه کې وسله وال طالبان د شیعه ګانو پر ضد جګړو کې ښکیل دي او په دې سیمه کې له اوږدې مودې راهیسې شخړې روانې دي. د کرمې ایجنسۍ یوه جګ پوړي چارواکي امجد علي خان فرانسپرس آژانس ته وویل: حمله کوونکو د ښوونځیو سرونه، څوکۍ، کتابونه او لوازم راویستل، تیل یې ورباندې وپاشل او اور یې ورته کړ ده وویل، د ښوونځیو ټول استاد نه منځه وړل شوي او ودانیو ته زیان اوښتی دي تر اوسه کومې ډلې د دغه عمل مسولیت نه دی منلی. خو خان وایي، دا د طالبانو کار دی. دا چې ښوونځي د ژمي د رخصتیو لپاره تړل شوي، په حملو کې چاته مرګ ژوبله نه ده اوښتې.

د افغانۍ، پیر او پلور

پرون نه غرمې مخ کې د کابل په شهزاده سرای کې افغانۍ د بهرنیو اسعارو په وړاندې په دې ډول پلورل کېده

یو امریکایي ډالر پیرودل په 58/30 افغانیو پلورل په 58/35 افغانیو

یو انګلیسي پونډ پیرودل په 90/80 افغانیو پلورل په 90/90 افغانیو

یوه یورو پیرودل په 70/80 افغانیو پلورل په 70/90 افغانیو

یو سعودي ریال پیرودل په 15/45 افغانیو پلورل 15/50 افغانیو

د امارتو یو درهم پیرودل په 15/85 افغانیو پلوریږه 15/90 افغانیو

زر پاکستاني کلداري پیرودل په 573 افغانیو پلورل په 574 افغانیو

زر هندي کلداري پیرودل په 930 افغانیو پلورل په 940 افغانیو

او زر ایراني تومانه پیرودل په 16/30 افغانیو پلورل په 16/35 افغانیو

((په ایران کې دې د افغان کډوالو ستونزې حل شي))

مظاهره چیانو له افغان حکومته هم وغوښتل چې له ایران سره دې په دوستانه اړیکو له سره غور وکړي او هر څومره چې ژر کېدای شي په ایران کې د افغان مهاجرو ستونزې حل کړي.

په کابل ښار کې لسګونو تنو د ایراني چارواکو له خوا په دغه هېواد کې افغان کډوالو سره د ناوړه چلند په غبرګونه کې مظاهره وکړه. مظاهره چیانو چې د عدالت او برابرۍ نارې وهلې له نړیوالې ټولنې او افغان حکومت نه وغوښتل چې په

افغان کډوال وژل شوي دغه شان په تېرو رسنیو کې پر شمېر داسې ویډیوګانې خپرې شوې چې افغان کډوالو ته پکې سپکاوی شوی دی. د ایراني چارواکو دغه چلند د افغانانو غوسه راوپاروله او په غبرګون کې مظاهره وکړه. مظاهره

ایران کې د افغان کډوالو د ستونزو په حل کې کوټلي ګامونه واخلي. په دې وروستیو کې په ټولنیزو رسنیو کې داسې ویډیوګانې خپرې شوې چې له افغان کډوالو سره د ایراني چارواکو ناسم چلند په ګوته کوي. مظاهره چیانو چې شمېرې لسګونو ته رسېده لوحې او شعارونه یې له ځانه سره لېږدول، ایراني چارواکو ته په خطاب کې یې وویل چې تو یې بس کړي. انسانیت سرحد نه لري او تبعیض ګناه ده. مظاهره چیانو پرون له صدارت څلورلارې څخه مظاهره پیل کړه او د ایران سفارت مخ ته د یوه لاملیز پرېکړه لیک په لوستلو سره پای ته ورسېده. پاد پرېکړه لیک چې مدني ټولنو د یوشمېر ادبونو معنوي له خوا ولوستل شو په یوه برخه کې داسې راغلي: «ایراني چارواکي دې هغه مقامات او ایراني سرتیري چې له افغان مهاجرو سره په ناوړه چلند تورن دي ژر ونیسي. او عدلي او قضایي ارګانونو ته معرفي کړي، نړیواله ټولنه په ځانګړې توګه د کډوالو په چارو کې د ملګرو ملتونو عالي کمیشنري باید په ایران فشار راوړي، چې پر حکومت په ایران کې له افغان مهاجرو سره د ناوړه چلند مرتکبین ته جزا ورکړي.» په دې وروستیو کې داسې راپورونه خپاره شول چې د ایران په اصفهان کې درې تنه

چیانو له ایراني حکومت غوښتنه وکړه چې د مهاجرت په برخه کې ټول نړیوال کنوانسیونونه مراعت کړي او د افغان مهاجرو نه خوروني نه دې لاس واخلي. مظاهره چیانو له افغان حکومته هم وغوښتل چې له ایران سره دې په دوستانه اړیکو له سره غور وکړي او هر څومره چې ژر کېدای شي په ایران کې د افغان مهاجرو ستونزې حل کړي. د مظاهرې یوې ګډونوالې نیلا احمدي حیرانالو ته وویل "مو د ملي وحدت له حکومته غواړو هر څومره چې ژر کېدای شي په ایران کې د افغان مهاجرو د ستونزو د حل په هدف ځانګړې تدابیر په پام کې ونیسي. ځکه دوی په ایران کې په ناوړه حالت کې ژوند کوي" د راپورونو پر اساس دا مهال څه باندې درې میلیونه افغان کډوال په بهرنیو هېوادونو کې اوسېږي، چې نږدې یو اېم میلیون یې په ایران کې ژوند کوي. وخت ناوخت داسې راپورونه رااوسېږي چې ایراني چارواکي له افغان مهاجرو سره ناوړه چلند کوي. کارپوهان په دې باور دي چې افغان حکومت دې باید د مهاجرو د راستنولو لپاره ملي ستراتیژي جوړه کړي څو ټول افغان مهاجر چې دا مهال په بهر کې په ناوړه وضعیت کې ژوند کوي هېواد ته راستانه شي

((د ملي پروژو کنټرول او مدیریت . . .

په تېرو ۱۳ کلونو کې د انجینري پر بنسټ ظرفیتونو چې د سړکونو د ساتنې او څارنې او د پروژو د مدیریت په برخو کې ورته اړتیا ده. کار نه دی شوی. جمهور رییس غني د عرضې او تقاضا ترمنځ اړیکې ته د اشارې په ترځ کې څرګنده کړه چې، د فواید عامې او لویو زده کړو وزارتونو ترمنځ باید قوي همغږي موجوده وي او داسې یو چوکاټ رامنځته شي چې له مخې یې کاري ځانګي وسنجول شي او پیاد کابل پولیتخنیک پوهنتون او د کابل پوهنتون د انجینري پوهنځي د ۲۰ پېري د اړتیا له مخې خپل نصاب عیار کړي. جمهور رییس ټینګار وکړ چې افغانستان باید د

دغه کلیدي وزارت له لارې ثروت ترلاسه کړي چې د دغه کار لپاره د سړک جوړونې د څرګندو ستندرتونو موجودیت ته اړتیا ده. جمهور رییس محمد اشرف غني ټینګار وکړ چې، موږ باید د پروژو د پلان جوړونې، ډیزاین او عملي کولو په برخه کې پر لویو باندې نه اتکا کولو څخه را ووځو. جمهور رییس غني زیاته کړه چې د فواید عامې وزارت دې د پروژو او د هغو د مالي سرچینو مدیریت رامنځته کړي او له دې لارې باید د سړک جوړونې قیمت راټیټ او کیفیت یې لوړ شي ځکه افغانستان په اوسنیو شرایطو کې د لویو قیمتونو توان نه لري

اعلان فاتحه

سیداقبال سادات وسدیر راحیں مقیم درخارج سیدمسعود وسیدتمیم سادات سید صمیم سادات فرزندان سیدعطا برادر و سیدبصیروسیدفتاح برادرزاده ها داکتر عبدالغفار وقوماندان ګلالي پسران کاکا، خارمن جمشید خان افسروزارت داخله دامادها، محمدامان کریمي مدیرعمومي ریاست عمومي منابع آزادي وزارت اطلاعات وفرهنګ خسربره، انجنیر عبدالشکور وزاني رییس نظارت وزارت آب وبرق پسرماماي خانم، ډګروال متقاعد شیرآغا عبدالواحدصمدي وبرياني بلوچ مدیرتصدي هاي وزارت مالیه فضل احمد سرمعلم مکتب لیسه شهرکه پاچه ها، جنرال محمدبقائي، خسرپسراحمدضیا بقائي و احمدنوید بقائي حاجي عبدالودود خسربره هاي پسر محمدهارون کارمند کمپني روشن ډګروال حفیظ الله افسر قوماندانی عمومي لوسیتک پسران باجه، ایمل کارمند روشان، نوید معاون اداري ریاست اداره انکشاف شهري، رومان نماینده فروشات روشان پسران خسربره، شهلا کارمند وزارت صحت عامه فرمانه بقائي سادات معلم لیسه نسوان بي بي ساره عروسان، سیماعثمان کریمي داکتر صحت رواني روناعثماني کریمي مدیرعمومي ریاست تفتیش وزارت تجارت نسب وفات ډګروال متقاعد سیدرضا سادات که جنازه قبلاً بخاک سپرده شده به اطلاع دوستان رسانیده میشود که امروز چهارشنبه مورخ ۱۰ جدي فاتحه مردان درمسجد کویټي وفاتحه زنانه درصالون کویټي واقع ګولاي بازګه حصه اول خیرخانه ازساعت یک ونیم الی سه ونیم بعداز ظهر ګرفته میشود دوستان مطلع باشند

وجیبه ملی تمام رسانه ها بازتاب رشادت ، دلیری وشجاعت نیروهای . . .

وتامین امنیت دو انتخابات توسط نیروهای امنیتی افغان این توانمندی قوای مسلح ونیروهای امنیتی کشور را در تامین امنیت به اثبات رسانیده است مسوولان رسانه ها از اینکه به تاریخ یازدهم جدی قوای امنیتی کشور به صورت مستقلانه از استقلال وتمامیت ارضی کشور خویش دفاع وحراست می نمایند ، حمایت نموده بازتابی رشادت ودلیری های نیروهای افغان را که در حقیقت فرزندان صدیق وقهرمان کشور اند وجیبه ملی ودینی خود خواندهآماده ګی شان را درتجلیل هر چه با شکوه تری این روز اعلام نمودند

نړیوالو ورځپاڼو ته کتنه

((افغانستان یوازې نه پرېږدو))

ریاترو لوېدیځو ورځپاڼو بیا هم په افغانستان کې د امریکا په مشرۍ د نړیوال ائتلاف د جنګي ماموریت د پای ته رسېدو په اړه مقالې او مطالب خپاره کړي دي.

واشنګټن پوسټ لیکي، په افغانستان کې د ناټو ۱۳ کلن جنګي ماموریت د یکشنبې په ورځ په رسمي ډول پای ته ورسېد. نوړنه امریکایي چارواکو ژمنه وکړه چې د افغانستان په ناامنه جګړه کې به بیا هم نړیواله ټولنه د افغانستان د یوه باعتباره شریک په توګه پاتې وي. واشنګټن پوسټ په دې برخه کې په افغانستان کې د ناټو ځواکونو د عمومي قوماندان جنرال جان کمپبل خبرې راخستې چې وایي: «موږ افغانستان یوازې نه پرېږدو.» تاکل شوې ده چې جنرال کمپبل به په افغانستان د ناټو د نوي ماموریت مشري هم پرغاړه ولري. په افغانستان کې د ناټو د جنګي ماموریت د ختمېدو په اړه ولسمشر اوباما ویلي، د افغانستان جګړه په مسولانه توګه پای ته رسېده خو نوموړي بیا هم افغانستان له خطرونو ډک هېواد بللی دی.

تیارو بهرکړل او د راتلونکي په اړه مو ورته هیلې ورکړې. موږ به خپلو اړیکو چې د اعتماد، دوستۍ او مشترکو ګټو پر بنسټ دي، وپالو. ورځپاڼې په افغانستان کې د ناټو نوي روزونکي ماموریت په اړه د ناټو د یوه بل لوړ رتبه قوماندان خبره نقل کړې چې ویلي، اوس د نوي باب د پیلولو وخت رسېدلی دی. **انډیپنډنټ**، د افغانستان د ملي امنیت د سلاکار محمد حنیف اتمر په حواله لیکي، افغان او د ائتلاف پرسونل د افغانستان د روښانه راتلونکي او په برۍ کې د سولې لپاره خپله ونډه ورکړې ده.

او هغوی ته په سلا مشورو متمرکز وي. دوهم دا چې امریکایي ځواکونه به د افغان سرتېرو د روزنې سربېره د تروریزم ضد محدود عملیات هم ترسره کوي. خو ورځپاڼه وایي، ناټو په داسې حال کې په افغانستان خپل جنګي ماموریت ختموي چې دا هېواد اوس هم د سیاسي ناکرارۍ ښکار دی. څه د پاسه درې میاشتې کېږي چې اشرف غني د نوي ولسمشر په توګه کار پیل کړی خو تراوسه یې د کابینې درک نه لګي.

ټایمز خو ټایمز ورځپاڼې بیا د افغانستان اوسنیو شرایطو او راتلونکي ته اندېښنه څرګنده کړې ده. ورځپاڼه وایي، نړیوال ځواکونه په داسې حال کې خپل جنګي ماموریت پای ته رسوي چې طالبانو یو شمېر سیمې نیولې او داسې اندېښنې هم شته چې کېدای شي افغانستان بیا د تروریستانو په خوندي پناه ځای بدل شي. ټایمز به دي

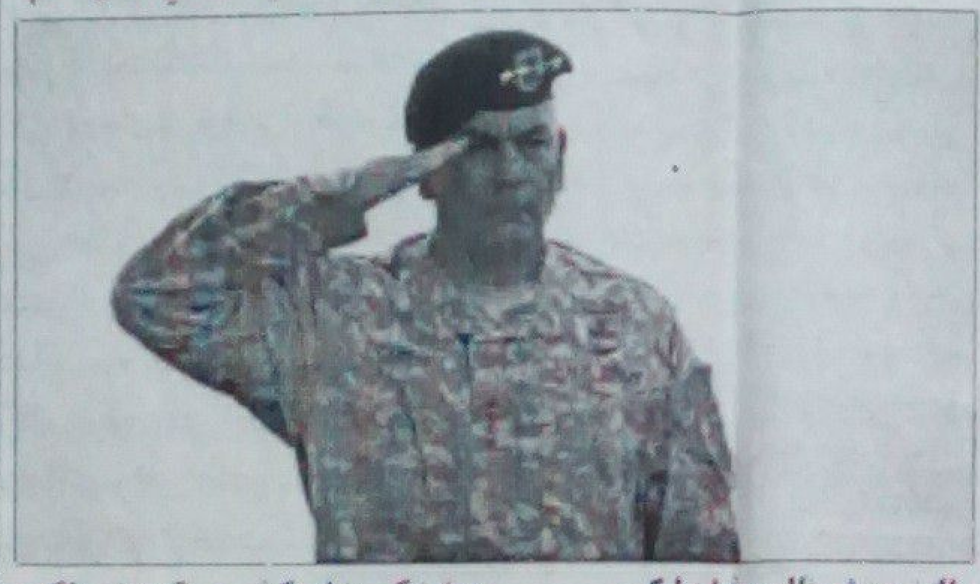

انډیپنډنټ انډیپنډنټ ورځپاڼې هم په افغانستان کې د ناټو د جنګي ماموریت د پای ته رسېدو موضوع راخستې ده. ورځپاڼه په افغانستان د ناټو د عمومي قوماندان په حواله لیکي په ګډه مو د افغانستان خلک له

وال سټریټ ژورنال ورځپاڼه لیکي

په افغانستان کې د ناټو نوي ماموریت چې له تخنیکي پلوه د روزنې د ستر ماموریت په ۳۱ پیلېږي، دوه اړخه لري. د قاطع ملاتړ په نامه دا ماموریت به د افغان ځواکونو په روزنې

برخه کې د امریکایي سناتورجان مککین خبرداری راخستی چې وایي که نړیوال ځواکونه له افغانستانه ووځي نو کېدای شي دا هېواد په یو بل عراق بدل شي

مسکو او کابل د پوځي تخنیک پر تړون کار کوي

د افغانستان لپاره د روسیې د جمهور رییس ځانګړي استازي کابلوف وایي، چې هېوادونه یې له افغانستان سره د پوځي-تخنیک په برخه کې د همکاریو تړون پر مسوده کار کوي. خو دا چې افغان لیکوال ته به وسلې هم ورکړي څه یې نه دي ویلي. د افغانستان لپاره د روسیې د جمهور رییس

اړه رسیو ته معلومات ورکړل شي. کابلوف د هغې پوښتنې په ځواب کې چې آیا مسکو پلان لري، له افغانستانه د ناټو ځواکونو تر وتلو وروسته د کابل حکومت په اختیار کې وسلې ورکړي؟ وویل «که خبره د وسلو په برخه کې وي. په افغانستان کې اوس په کافي اندازه وسلې شته

ولادیمیر پوتین ځانګړي استازي ضمیر کابلوف، له انترفکس خبري آژانس سره په مرکه کې ویلي، چې پوځي چارواکي یې له افغانستان سره په پوځي تخنیک په برخه کې د همکاریو د احتمالي تړون پر مسوده کار کوي. هغه زیاته کړې، چې دغه مسوده لا تیاره نه ده او هر وخت چې تیاره او قطعي بڼه یې غوره کړه بیا به یې په

خو دا هم سپینه خبره ده چې د وخت په تېرېدو سره وسلې زړېږي» هغه زیاته کړې، چې د وسلو د لېږلو خبره به بل تړون پورې اړه لري. داچې د دغه تړون د پوځي تخنیک د همکارۍ تړون له مخې به روسیه له افغانستان سره څرنګه مرسته کوي، کابلوف وویل چې په تړون کې به دا نه وي ذکر شوي، چې په کومه برخه او څومره مرسته

باید ونیسي. د افغانستان لپاره د روسیې ځانګړي استازي ضمیر کابلوف، د هغې پوښتنې په ځواب کې چې روسیه به د افغان امنیتي ځواکونو د ملاتړ لپاره نه هېواد ته خپل لښکر ولېږي او که نه؟ وویلي، چې روسیه دې ته تیاره نه ده چې افغانستان ته دې لښکر ولېږي. هغه زیاته کړې «افغانستان ته نه هېڅکله لښکر نه لېږو. که نه نو دا به دې معنا وي چې موږ په دغه هېواد کې جنګ ګټو» هغه زیاته کړې داسې هېواد ته چې د ښوس په پرته یې عسکر نړي نړ بل هر یوه نېږ دي. ولې باید بهرنې عسکر ورولېږل شي «ځکه دي نه ده چې هغوی وروزل او تجهیز شي. چې د خپل هېواد امنیت پخپله خوندي کړي. دا د ستونزې د حل چیره ښه او ارزانه لار ده» کابلوف دغه راز ویلي، چې روسیه نه غواړي د تاجیکستان، افغانستان سرحد نه برته سرحدي ځواک ولېږي. خو زیاته کړې یې ده، چې مسکو تیار دی، له دوشنبې سره د هغې پلګې تهیه، پر وړاندې وده ورکړي، چې د افغانستان له سرحد سره تاجیکستان ته متوجه ده «تر هغه وخته چې د دوشنبې چارواکي وایي، چې سرحد پخپله کنټرولولای شي. موږ تیار نه یو چې سرحدي ځواک ورته ورولېږو»

((له مالي سرغړوونکو شرکتونو . . .

تري. دوی یې هڅولي چې په فساد کې د ښکېلو کورنیو او بهرنیو شرکتونو او اشخاصو پر وړاندې جدي مبارزه وکړي. د مالیې په وزارت کې د لویې څارنوالۍ موظف څارنوال غلام محمد کریمي، وایي، په دې لړ کې په پام کې ده چې له ۵۰ افغان شرکتونو نه مالیه ترلاسه شي. غلام محمد کریمي وایي، «۵۰ تولیدوونکي، سوداګریز او صنعتي شرکتونه دي، چې له ۱۳۸۴ کال

راهیسې له مالیې ورکولو ډډه کړې ده. دوی خپل بیلانس وړاندې کړي، خو د ټکس پیسو ورکولو ته حاضر شوي نه دي. اوس پر دې موضوع جدي کار روان دی. د دغو پیسو اندازه نه یو معلومه او د ټاکلو تحقیقاتو زیاتېږي. د افغانستان د لویې څارنوالۍ چارواکي وایي، په دې لړ کې د هغو کورنیو او بهرنیو شرکتونو نومونه هم شته، چې د ناټو ځواکونو له اکمالاتو سره یې کړه ورکړه لرله. دوی وایي، دا چې اساتو ځواکونو ته د اکمالاتو رسوونکي شرکتونه له مالیې ورکولو معاف نه دي، خو دغو شرکتونو د ناټو په اړیکو اسناد توګه افغانستان ته وارد کړي

چارواکي وایي، بهرنیو شرکتونو دغه اضافي توکي په ازاد بازار کې پلورلي او له افغان حکومت سره یې نه دي شریک کړي. دوی وایي، دوی ته ناوړه ګټه پورته کړې ده دوی وایي، اوس له دغو بهرنیو شرکتونو د هغو توکو ټکس غوښتل کېږي، چې د ناټو په نوم یې له مالیې ورکولو پرته افغانستان ته وارد کړي او په ازاد بازار کې یې پلورلي دي. افغان ولسمشر اشرف غني د خپل ټاکنیز کمپاین او د لوړې کولو پر مهال له فساد سره د مبارزې ژمنه کړې وه. خو څو ورځې وړاندې یې د دې لپاره کې نړیوالو ټولنو ته له لوړه پوړ کسانو زورور دک وي.

کندهار ولایت ته نوی

د مرستیال په توګه د ټاټلي شمسي کومارنه برخه او څومره ګام پورته کړي او په نوي دنده کې ورته د بریالیتوب هیله کړه. دا اداره د کندهار پر سیمه یېزه اداره او ولسوالیو کې چې په نوي مرستیال والي سره په همکارۍ تونو د انکشاف او نېږ حکومتونو د رامنځته کولو لویو لوبیټونو ته لاره هوار کړي باختر

بهرنۍ لنډې خبرونه

د مالیزیا د لوېدلې الوتکې ۴۰ مړي موندل شوي

سطح د الوتکې له پاتې شونو سره یو ځای لېدل شوي دي. دا د بورنیو سیمې هغې برخې سمندر دی، چې د اندونیزیا اړوند دی او هغه سیمه ده چې د یې درکه شوې الوتکې د ټیون لپاره په کې عملیات روان دي دغه ایربس اې ۳۲۰ - ۲۰۰ دوله الوتکه چې ۱۶۲ کسان په کې ناست وو د اندونیزیا له سورابایا سیمې له سنګاپور له د الوت پر مهال د یکشنبې په ورځ بې درکه شوه

اندونیزیایي چارواکي وایي، د هغې سیمې په سمندر کې چې د ایر ایشیا الوتکه په کې ورکه شوې د ۴۰ کسانو مړي موندل شوي دي. دغه مړي د اندونیزیا جاوا سمندر کې چې د بورنیو په سیمه کې دي د سمندر پر

داعش په ۶ میاشتو کې نږدې ۲۰۰۰ کسان وژلي

سوري فعالان وایي، داعش په سوریه کې د تېرو شپږو میاشتو پرمهال نږدې دوه زره کسان وژلي دي. د داعش جنګیالیو دغه کسان یا په ډزو وشتلي، یا یې سرونه ترې غوڅ کړي او یا یې په تیږو ویشتي دي. برتانیا میشتې دغه بنسټ وایي، دا شمېرې او معلومات یې د سورېې د ننه د فعالانو شبکو د ریپوټونو پر بنسټ چمتو کړې دي. دوی وایي، له ټول ټال ۱۸۷۸ وژل شویو څخه نږدې ۱۲۰۰ کسان ولسي وګړي دي. دغه بنسټ زیاتوي، چې د داعش جنګیالیو د

واکمن سوري نظام نږدې ۵۰۰ پوځیان او یا د دوی ملاتړي ملېشې تر نیول کېدا وروسته وژلي دي. وایي، چې د داعش خپلې ډلې تر ۱۲۰ ډېر هغه غړي هم اعدام کړي، چې غالباً د تېښتې په تور نیول شوي وو

د یونان پارلمان د ولسمشرۍ کاندید رد کړ

پارلمان غړو په درېیم او وروستي ځل د ولسمشر د ټاکلو لپاره رایه ورکړه، خو په دې ونه توانېدل چې د پارلمان د غړو پوره رایې ترلاسه کړي. ساغلي سماراس وویل چې ټاکنې به د جنورۍ پر ۲۵ کېږي د دغې خبر له امله د یونان د ونډو بازار تس سقنه وټوپېده. پخوانی اروپایي کمېشنر ښاغلی دایمس وتوانېد یوازې د ۱۶۸ پارلماني غړو رایې ترلاسه کړي. دا له تېرې اوونۍ رایه‌ورکونې دوهم ځل دی چې ښاغلي ستوروس دیمس نشي کولای د پارلمان د غړو ۱۸۰ رایې خپلې کړي

د یونان د پارلمان غړو د نومړي د وزیر انتونیوس سمراس له خوا وړاندې شوي د ولسمشرۍ کاندید رد کړ. ستوروس دیمس ونشوای کولای چې ۱۸۰ رایې خپلې کړي او اوس پارلمان باید لغوه شي. له شپږو کلونو وروسته اوس د یونان اقتصادي حالت مخ په رغېدو دی. د شپې پر ورځ د

فلسطینیانو د دولت د رسمي کولو هڅې ګړندۍ کړې

فلسطینیان د ملګرو ملتونو د امنیت شورا ته لایحه وړاندې کړه چې په راتلونکو درېیو کلونو کې د فلسطین د دولت جوړېدو زمینه برابره شي. د امریکا نظر دا دی چې د فلسطینیانو شخړه باید د خبرو اترو له لارې هواره شي. فلسطیني مرکچي صایب عریقات وایي، د لایحې لومړنۍ نسخه به د امنیت شورا ته وړاندې کړي. اوسنۍ لایحه دوام نه شي کولی. یا باید د فلسطینیانو حیثیواکه اداره فلسطینیان ته اشغالي حالت ختمه راولي او حیثیواکي ته یې ورسوي او یا هم اسرائیل، د اشغالګر قوت په توګه خپل مسولیتونه سرته ورسوي. دغه پرېکړه لیک

په مسوده کې د ۱۹۶۷ کال پر اساس د فلسطین دولت په نظر کې نیول شوی، چې ختیځ بیت المقدس به یې پلازمېنه وي، د کډوالو د موضوع په شمول، د امنیت د شورا او د ملګرو ملتونو د عمومي اسامبلې د پرېکړه لیکونو پر بنسټ د ټولو اساسي موضوعګانو د حل لارې چارې په کې سنجول شوي دي

د بشارالاسد حکومت د سولې په اړه خبرو ته چمتو دی

کورنۍ جګړې د پای ته رسولو لپاره پر خپل تعهد ټینګ ولاړ دی. د سورېې حکومت له دې بحرانه د وتلو لپاره په دې عوامله کې ګډون او د بحران د حل د هڅو پر تعهد ټینګار کوي. په سوریه کې د بشارالاسد او د هغه د حکومت د مخالفینو ترمنځ د مذاکرو وروستۍ دوره ژمي په جنیوا کې ترسره شو چې بې نتیجې پای ته ورسېده. په سوریه کې له ۲۰۱۱ میلادي کال راهیسې دوه لکه کسان وژل شوي او د ډېرو وګړو نه درېیو څخه یوه برخه یې کوره شوي دي

وایي چې د بشارالاسد حکومت د سولې په هڅو مذاکرو ګډون تیار دی، چې مسکو پلان کړې او راتلونکې میاشت به ترسره شي. د سورېې چارواکي ویلي چې د بشارالاسد حکومت به په هېواد کې د روان کړکېچ د حل لپاره د خپلو خلکو د هڅو لپاره په مسکو کې په لومړنیو منورتي مذاکرو کې ګډون کوي. د سورېې حکومت د رواني

له بهرنیو منابعو څخه

Dr : Shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies

Editor -in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078878

Deputy: Shah Wali "Qarar"

د ورځپاڼې د وېش څانګه

۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ ۰۷۰۷۹۶۰۱۷۱

چاپځای: د آزادۍ مطبعه

کټونکې ډله

- سیدیوسف شریفي
- محمد صادق قلندري
- میر محمدي عزیزي
- اصغر بتني

دورځپاڼو رئیس: دکتور شمس الحق آریان فر ۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰

امر او مسوول مدیر احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۸۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰

مرستیال: شاولي قرار ۰۷۹۹۳۱۲۵۰۶ ۰۲۰۲۳۰۲۱۲۹

سرپرست مسوول سکرتر: شیرمحمد نظري ۰۷۷۲۰۳۶۷۲۵

ډیزاین: احمدشاه سحي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښناليک hewad1948@yahoo.com

د ورځپاڼو وېب سایت www.dailies.gov.af

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library